

L'escala

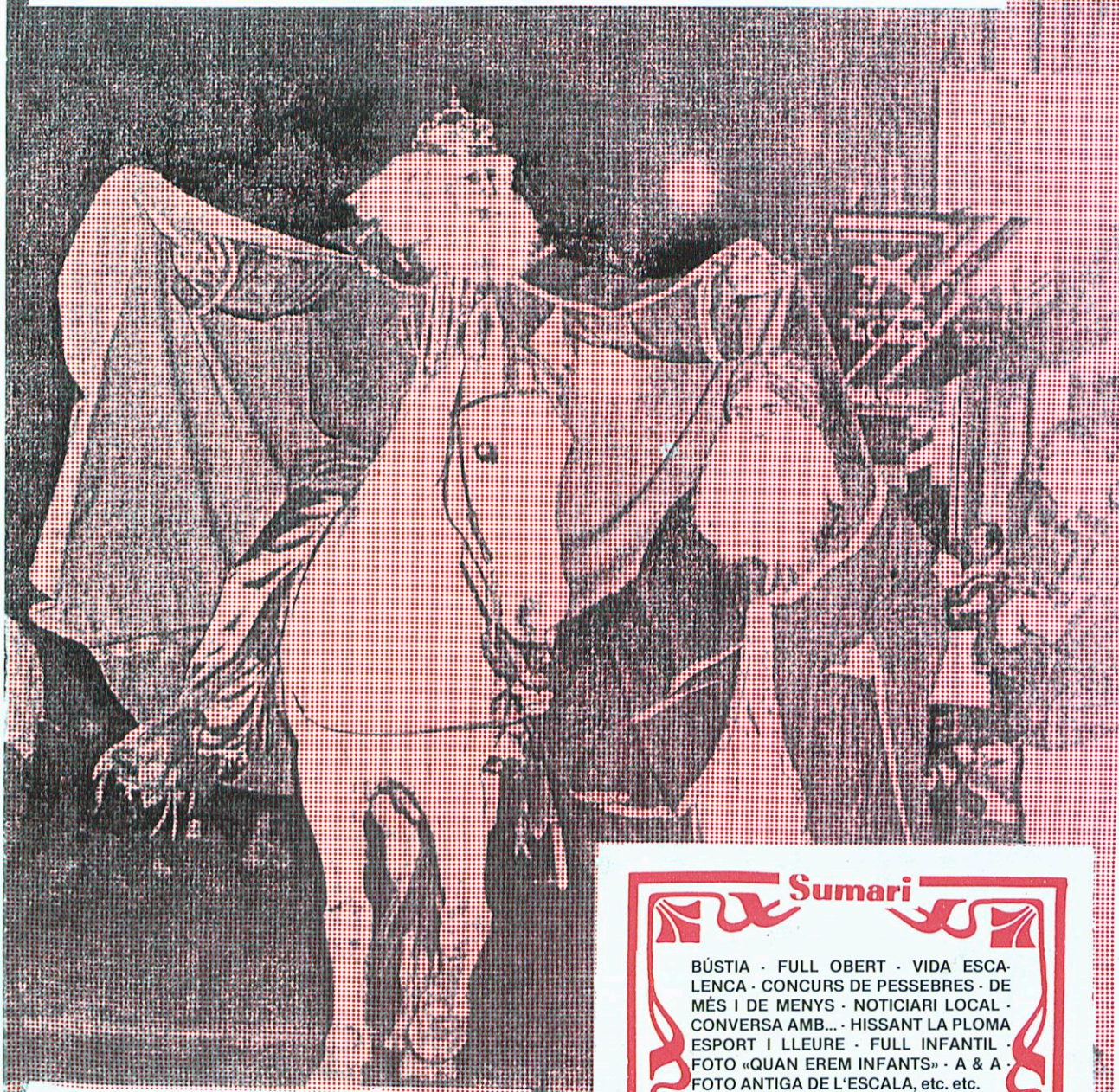
BUTLLETÍ CULTURAL I INFORMATIU

Núm. 80

GENER 1987

AMB UN GRAN ÈXIT DE PÚBLIC, ELS REIS MAGS
ARRIBAREN PER MAR A L'ESCALA.

GRAN AFLUËNCIA DE VISITANTS EN LA VI
MOSTRA COL·LECTIVA D'ARTISTES ESCALENCOS.

Sumari

BÚSTIA · FULL OBERT · VIDA ESCA-
LENCA · CONCURS DE PESSEBRES · DE
MÉS I DE MENYS · NOTICIARI LOCAL ·
CONVERSA AMB... · HISSANT LA PLOMA
ESPORT I LLEURE · FULL INFANTIL ·
FOTO «QUAN EREM INFANTS» · A & A ·
FOTO ANTIGA DE L'ESCALA, etc. etc.

REDACCIÓ

COORDINACIÓ: F.X. Vila Mitjà, J. Boix — **CONSELL DE REDACCIÓ:** J. Saderra, F.X. Vila Mitjà, J. Boix, D. Poch, Francesc Targa — **ART I CULTURA:** F.X. Vila Mitjà, J. Boix — **ESPORT I LLEURE:** J. Vilabru — **NOTICIARI LOCAL:** F. Guanter — **VIDA ESCALENCA:** R. Guanter — **SUBSCRIPCIONS:** D. Poch, R.M.ª Sau, M. Prats, tel. 77 02 04 — **ADMINISTRACIÓ:** J. Piqué, tel. 77 19 60 — **ADREÇA:** Apartat de Correus, 19 L'ESCALA — C.E.R. c/ Garbí, L'ESCALA — **D.L.** Gi / 287-82 — **IMPRESSIÓ:** Gràfiques del Ter, s.a.

BALLESTA

C/ Pintor Joan Massanet, 8

BAMBI

Avda. Ave Maria

LLIBRERIA ROSA

Plaça de les Escoles

ROMAGUERA

C/ del Pont, 24

TROBADORS

Passeig del Mar, 2

C.E.R. L'ESCALA

C/ Garbí

Els articles publicats a L'Escalenc expressen solament l'opinió de llurs autors

BUSTIA

Sr. Director de L'Escalenc
Apartat de Correus núm. 19
L'Escala (Girona)

(Traduïda literalment del castellà)

Distingits senyors:

Ens adrecem a vostès en castellà per no saber escriure el català. Pel que fa a l'idioma cooficial i respecte al mateix, els manifestem el següent:

No existeix cap inconvenient per redactar cartes o menús bilingües, ja que és un dret reconegut per la Constitució i l'Estatut i estan en el seu deure exigir-nos tal dret.

Ara bé, els sotasignats som arrendataris de serveis o de locals que ja funcionen i el nom és indicat o ha regit sempre per designació del propietari. Un canvi de nom per a la normalització lingüística crec que ha d'anar a càrrec del fons d'ajuda de la Conselleria corresponent.

Per exemple, veiem que la seva interpretació és parcial i unilateral, ja que a la GUIA DE CATALUNYA i en altres apareix CASA NIEVES, creiem que per tal nom s'ha vingut coneixent aquest prestigiós Restaurant, avui hotel. Exigim la igualtat de l'article 14 de la Constitució és a dir Casa «Neus». Al mateix temps poden exigir a tots els proveïdors que canviïn els de vi no per vi, pa, azeitunas per olives, etc., etc. i gustosament ho acceptarem tot.

Donarem gràcies en català i respondrem en català a qui se'ns adreci en tal idioma.

Ara bé, vostès es posen amb la part més dèbil i violen els drets humans. Creiem que el signant SADERRA no haurà deixat de treballar amb cap BANCO perquè no posin la paraula **BANC**, **ESPAÑOL** per **ESpanyol**, **CRÉDITO** per **CRÉDIT**, **HISPANO AMERICANO** per **HISPANO-AMERICÀ**.

Contra qui embesteix? Contra «EL MESÓN DEL GENERAL», contra el «BAR DE LOS COMPADRES», que creiem que seria «BAR DELS COMPARES», «LA NARANJA» («ELS TARONGERS»), etc.

Quan s'obra amb equitat s'hauria d'embestir contra tot allò que no s'ajusti a una normalització que si és general, acceptem. El que no considerem al tal SADERRA és persona solvent per respondre del seu demencial **BOICOT**, el que pretén és ordenar formigues, que repetim, gustosament ens deixem ordenar, però si us plau de no tornar al nazisme, fiqui's -si us plau- amb **BANCS**, multinacionals, i establiments regentats per catalans. Ara bé, de no rectificar la paraula «**BOICOT**» ens reservem l'oportuna querrela criminal per incitació al boicot, és a dir al «**Buit de concurrència**», que indueix la lectura del mateix. Per tots nosaltres, acatem l'entendre-respondre en l'idioma de **VÍCTOR CATALÀ**, Caterina Albert i Paradís, però repudiem allò que en castellà -digne de la Trinca, era considerat com «**CATALANES DE LA CEBOLLA**» o «català de la ceba», es a dir altres contra l'humil: el nom del cobert o menú del dia, del carajillo / espanyolitzat / del «got de vi». Als quals hauria de dirigir a un **BAR SADERRA**, però en no haver «mamat» el seu idioma, els farien de menys per la seva idiosincràcia, les seves maneres. Serien «els altres catalans» que pagant la seva Llicència Fiscal, més que el que paga SADERRA permeten que se'ns consideri com «**BOICOTEJABLES**».

Agraïrem que segons la vigent **LLEI DE PREMSA I IMPREMTA** es rectifiqui el contingut pel que fa referència als establiments que tenim el gust de regentar, del contrari i previ acte de conciliació, donem instruccions al nostre Advocat perquè insti acció de jactància i resarciment contra qui s'ampari amb el pseudònim SADERRA i contra L'ESCALENC com a responsable civil subsidiari.

Atentament,
SALVADOR MORENO

FRANCESC CAPARRÓS

JUAN LÓPEZ

P.D. Agraïrem que ens traduïxin al català l'anterior escrit, com acostuma a fer «**PUNT DIARI**», per exemple. VALE.

EDITORIAL

TORNEM-HI, QUE NO HA ESTAT RES!

Comencem un nou any i no sabem què ens espera. Hem deixat endarrera les diades de Nadal amb les estones de gresca i de recolliment; les vacances dels més petits i les mitges festes dels grans. S'han acabat els dies de tiberis i bicarbonat; el temps de les grans despeses ha passat i ens trobem en els mesos de més austeritat.

És ben veritat que són unes festes molt assenyalsades, per diversos motius segons les diferents persones. Són dies de gestar molt; d'estar en família; de pensar en els altres (una mica, no gaire); de bons propòsits per al nou any que ve i d'esperança que l'any nou sigui millor.

El que passa és que a quatre dies d'haver-les deixat, ja no ens recordem del que pensàvem i de seguida ens trobem immersos en els afers diaris i en les preocupacions de cada dia. I per acabar-ho d'arreglar, en el mes de gener: **neu i rebaixes**, i pel febrer: **Carnestoltes**. Les rebaixes (ara ja de gener i febrer) ens fan acabar de gastar els pocs calers que ens han sobrat comprant coses no sempre del tot necessàries; la neu (si és com l'any passat) ens tornarà a avisar que vivim una mica «a la fresca», massa refiats, gens previsors; el «Carnaval» ens farà evadir (si?) de nou les preocupacions de cada dia i ens donarà pas a la Quaresma (quina Quaresma?) que ens portarà a Pasqua i a la primavera mentre esperarem l'estiu, llavors les vacances (dels altres), el setembre, la tardor i «Sant Tornem-hi».

BON ANY A TOTHOM!

«LA DONA ES UNA JOGUINA» (?) - II

En «L'ESCALENC» del mes passat vaig transcriure uns fragments de la Constitució que, a l'IRAN és llei i doctrina. Com promès, avui segueixo i acabo la descripció del que és un infern islàmic d'avui.

La repressió hi és una de les més salvatges del món; però és sobretot la dona la principal víctima. Qualsevol «desviació» és pretexte per a arrestar, torturar, empresonar i fins executar a una dona; per una tofa de cabell que emergeixi del «xador», o per no portar mitges, una dona s'exposa a ser ficada al calabòç o veure's obligada a signar un compromís pel qual «no hi tornarà més», o, encara, veure's substituir el carnet d'identitat per un altre on hi figura la frase «sóc una puta»; s'han donat casos en els que se'ls hi fica la cara en recipients plents d'escarabats i rates. A rel d'aquesta darrera tortura, n'hi ha que han perdut el seny i d'altres que s'han suïcidat.

El Ministeri de l'Interior, obeïnt al desig de Jomeini, disposà que la dona que no porti l'«hejab» (vestit negre) és una renegada a la que s'ha de combatre; això provocà una campanya dels «pasdarans» (guàrdies) reclamant la mort per a les inobedients; el color negre és signe de dol per les víctimes de la guerra amb l'IRAK; per això, els colors i la música son considerats com a delictes.

L'adulteri és castigat amb la pena de mort. L'execució n'es esfereïdora: l'article 117 de la Llei Islàmica n'explica l'enjudiciament: «S'ha d'enterrar l'acusat o l'acusada fins a la cintura i se l'ha d'apedregar fins que les pedres cobreixin completament a la víctima. Les pedres han de ser mitjanes; ni massa grosses per a què no matin d'un cop, ni massa petites que no facin prou mal». Així, doncs, la mort ha de ser lenta. Si mai una condemnada sobreviu a la lapidació, un «pasdaran» li dona el cop de gràcia obrint-li el cap amb un bloc de ciment. El condemnat baró que aconsegeixi escapar-se després d'haver rebut la primera pedra, se'l deixa lliure en circumstàncies determinades.

Són més de 1.500 les dones executades durant el règim jomeïnista, entre les quals 26 menors, 20 prenyades i 28 de més de 50 anys. El Coran, -llibre sagrat dels musulmans, escrit per Mahomet, fundador de l'islamisme-, diu que si una dona mort verge va al cel; de manera que, a l'IRAN, les poncelles condemnades a mort son previamment violades pels «pasdarans».

Moltes altres dones han expirat per hemorràgia o infecció després d'haver estat amputades d'un membre; i el que segueix pot semblar increïble: la Magistratura islàmica encarregà als ingeniers iranesos una màquina permenent d'amputar pulcrament mans, peus, braços o cames; avui l'aparell ja està legalitzat i en servei.

La promiscuïtat de nens i nenes a l'escola o de germans i germanes en una mateixa habitació és prohibida i el Centre de la Lluita contra els Indesitjables hi vetlla. En cas d'incompliment es processa als pares; i si la sentència escull el fuet (que és el càstig més lleu) es fuetja als pares (quan no és pitjor) i als fills. I ai del botxi que es mostri un xic compassiu! el Jomeini ja ho va dir: «Si s'han prescrit cent xurriacades, no perdonaré al que només en doni 99!».

Heus aquí unes xifres: la dona només ocupa un 11% entre els funcionaris estatals i són treballs auxiliars molts menys pagats que els salaris masculins. Raríssimes són les responsables d'un lloc de direcció: «aquests treballs requereixen mentalitats masculines». En les escoles d'E.G.B. hi acudeixen un poc més d'un milió de nenes; prop d'un milió en les secundàries; i només 2.000 són estudiants de magisteri. En els anys 1.983-84 el 71% de les nenes abandonaren l'escola sense acabar els estudis primaris; el 17% accedí a l'ensenyament mitjà; 151 solament adquiriren formació tècnica. Avui, 64% de les dones són analfabetes.

Els darrers projectes de la Llei de Treball ignoren completament els drets de la dona treballadora; per exemple: l'atenció pre-natal, les pensions, la igualtat de salaris, la dispensa de feines perilloses, les absències obligades per

malaltia dels fills, etc. L'Islam diu que «la dona és un espècimen incapacitat mentalment i alineada». Una personalitat del Parlament iranès declarà un dia: «Les dones són com mainada obstinada que no pot saber el què és correcte o no; per a educar-les i formar-les s'ha d'emprar contra elles la severitat i els càstigs corporals».

El pitjor de tot és que, -segurament per fanatisme religiós- la majoria de les iraneses troba tot això natural. L'atacament de cranis és una empresa que funciona molt bé en IRAN. Els «ayotallah» (religiosos) poden congratular-se d'haver aconseguit el més magistral dels obscurantismes; com regressió han assolit la perfecció. Arribo a demanar-me si amb aquest model de legislatura estem en el vintè segle, a la porta del vint-i-unè.

L'Islam?, no, gràcies! Alà faci que mai les nostres dones -ni els homes- no coneguem l'encís de tan seductora civilització

Saderra

TAN IMPORTANT ÉS...?

El soroll monòton de les campanades del rellotge esdevé eufòric i esperançador un cop l'any, mentre fa vibrar el nerviosisme col·lectiu d'una munió de gent que espera ansiosa el pas d'un any a l'altre.

El ràpid i perseverant bategar intermitent del rellotge es converteix a la mitjanit de fi d'any en quelcom sensacional. Silenci i expectació donen pas a un ambient festiu en desmesura: Cors repicants àvids de festa, boques badades per l'emoció, escuma de cava bassada en brindis, música ballable, encaixades, petons, abraçades, etc. són el preludi d'una espectacularitat festiva.

La il·lusió de l'inici del novell any nou mou la gent que desitja amb deliri el seu adveniment, fins el punt d'atribuir a un simple canvi de data, un historial festiu. El realisme del moment supera l'idealisme del traspàs. En el començament hom espera recollir de l'anyada els millors fruits del traspàs. En el començament hom espera germinar amb anheli inusitat; però, en passar el temps, il·lusió davalla i s'envaïeix quan comprova que la llavor no ha fructificat com s'esperava.

L'any vell, que ja ningú no vol recordar, ha mort per a donar pas a un altre que es dóna a conèixer i en el qui tothom concentre llurs esperances, malgrat les sorpreses que els pugui aportar.

És al llarg del temps quan hom experimenta que el nou any es sembla als anteriors i que els alts i baixos, les alegries i tristeses, les il·lusions i desil·lusions, etc. hi són presents. Tanmateix, la gent continua vivint com ha de viure i fent allò que ha de fer, indiferentment de si l'any és o no encetat.

Aleshores cal pensar quin pot ésser el sentit de tanta gatzara festiva i tot seguit preguntar:

¿Què poden aportar les dotze campanades de la mitjanit del trenta-u de Desembre?

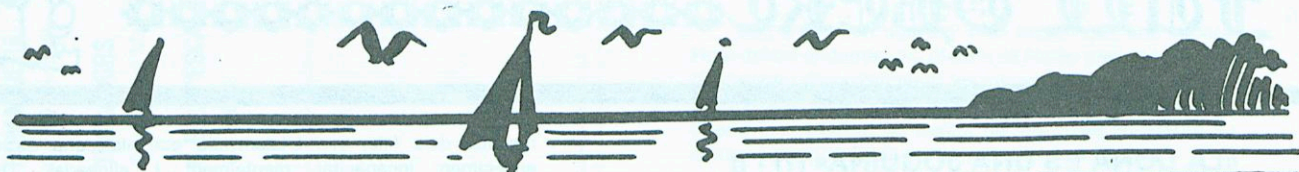
- Més unió i esperit de convivència en les famílies?
- Menys injustícia social?
- Més pau?
- Abolició de la fam en el món?
- Treball per a tothom?
- Mes seguretat ciutadana?
- Menys problemes econòmics?

En aquell curt moment ningú no pot raonar la correcta resposta perquè s'està ocupat engolint els reglamentaris grans de raïm.

Sols passat el moment festiu és oportú formular la següent interrogació: ¿És l'esperança d'un canvi favorable el factor que mou les persones a celebrar amb tant d'entusiasme l'arribada d'un altre any?

Esperem que cada u contesti per a si mateix i que l'avenir doni el valor exacte de la resposta. Una cosa és certa: Cada any nou esdevindrà vell i serà substituït per un any que naixerà.

Pilar Pellicer de Gispert

Ramon Ylla i Heras
JARDINER

PROJECTES, MANTENIMENTS I NETEGES
DE JARDINS I TERRASSES

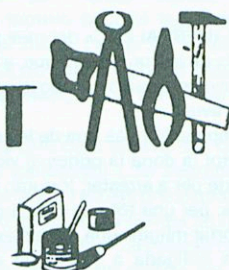
C/. Muntanya Rodona, 12
Camp dels Pilans
Tel. 77 17 34

C/. Maranges, 25
L'ESCALA (Girona)
Tel. 77 01 95

FERRETERIA

GUILLOT

PINTURES
I
JARDINERIA

C/ del Mar, 6
Telèfon: 77 04 86

L'ESCALA

ESTUDI I SERVEI

ASSESORIA EMPRESARIAL

L'ESCALA - Tel. 77 10 23

Area laboral i social - Aspectes fiscals de l'empresa
Assessorament jurídic-empresarial - Contabilitats
Gestions de tota mena - Assegurances

JAUME BATLLE PAGÈS
Agent Col·legiat d'Assegurances

Hostal «El Roser»

RESTAURANT
especialitat en peixos i mariscs

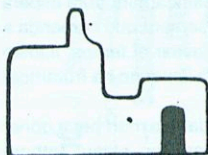
★ ★

HOSTAL MIRYAM HOSTAL REINA

Complete bathroom / Baño completo
Salle de bains complete / Mit Baderaum
Calefacció Central / Aire acondicionat
Parking Particular / Obert tot l'any

Darrera l'Església, 9
Tels. (972) 770219 / 770977

L'ESCALA
Costa Brava (Girona)

Residencial «FLORA PARK»
(PUIG PEDRÓ)

Construcció de vivendes amb jardí i piscina
comunitàries, a partir de:
5.200.000€.

condicions de pagament a convenir.
RAFAEL MORENO I GARCIA

Tel. 77 08 71 Port d'en Perris L'ESCALA

RAFAEL MORENO I GARCIA

CONSTRUCTOR D'OBRES
Venda de parcel·les «Jardines del pedró»

Tel. 77 08 71 Port d'en Perris L'ESCALA

**AGRUPACIÓ FLEQUERA
EMPORDANESA S.A.**

Carretera de Viladamat a Palafrugell s/n
Telèfon: 77 00 81 — L'ESCALA

G FINQUES GUANTER

ASSEGURANCES EN GENERAL
GARANTIA D'EFICÀCIA I SÈRIETAT

Avinguda Ave Maria, 7
L'ESCALA

Tel. (972) 77 02 72

CARTES DES DE LA SELVA PRIMITIVA (II)

Doctor Nkomo Odhinga
Degà de la Facultat d'Antropologia
Universitat de Bandungu
KIBURUANDA

Benvolgut professor:

Li escric aquesta segona carta que recull part de les nostres investigacions sobre els costums sexuals europeus.

Com que la vida del fill depèn del desig dels pares, també les parelles estèrils han reivindicat el seu dret a tenir descendència. Tradicionalment aquest desig es canalitzava a través de l'adopció, però darrerament els nens per adoptar escasegen, ja que són delmats abans d'hora per l'avortament. Per sort, el progrés tècnic ha vingut a ajudar-los, a l'obtenir la concepció en laboratori.

D'aquesta tècnica de la fecundació **in vitro** (FIV), només puc donar-li'n una idea succinta en aquesta sinopsi. En el cas més normal es prenen òvuls de la mare, es fecunden en una proveta amb esperma del pare, i l'embrió obtingut així és implantat en l'úter de la dona. Aquí es planteja la qüestió sobre què fer amb els embrions sobrants, ja que generalment es fecunden diversos òvuls per tenir-los de recanvi si fallés la intervenció. D'aquesta manera, el problema d'una parella abans estèril es converteix en què fer amb els fills potencials que esperen congelats en el laboratori. Els autors discrepen sobre si pertanyen als pares o als metges, si s'ha de destruir-los, utilitzar-los per a experimentació o donar-los a una altra parella que necessiti un fill terapèutic per curar la seva ansietat.

Com que aquesta tècnica no és suficient per vèncer totes les causes d'esterilitat, han aparegut moltes variants, segons el semen procedeixi del pare legal o d'un tercer anònim, o segons l'òvul l'aporti la mare o sigui graciosament donat per una veïna. En aquests casos d'«adulteri cast», la separació entre la maternitat biològica, la genètica i la jurídica planteja problemes que porten de cap els experts: el marit pot negar-se a reconèixer el fill engendrat sense la seva intervenció? el fill ho és de la que va donar l'òvul o de la que el va donar a llum?, se li ha d'explicar el seu origen quan sigui gran?

En cas que la dona no pugui en absolut portar a terme un embaràs, es recorre a les anomenades «mares substituïdes» o de lloguer. Són dones que accepten la inseminació artificial amb esperma del pare, i es comprometen a entregar després el nen a la parella que el va encarregar. Advertirà que, en aquest cas, no es tracta més que d'una solució moderna a un problema que històricament es resolia amb mètodes menys sofisticats: com el recurs a una serva entre els jueus o amb la intervenció d'un esclau entre els grecs en el cas d'esterilitat masculina. Però aquí s'ha de fer mitjançant el que anomenen una «tecnologia de punta», tal vegada com a tribut a l'asèpsia sexual.

El problema és que algunes mares de lloguer no són de fiar: quan arriba el moment del part s'han encaterinat ja amb el nen i es desdiiuen del tracte, sense indemnitzar el progenitor per la seva aportació genètica. Juntament amb la manca de seguretat jurídica que això suposa, el més discutit és si aquestes pràctiques s'han de comercialitzar o no. Ja que s'ha de tenir en compte que a Europa el decisiu no és el que es fa, sinó si es cobra o no per allò. Algunes veus assenyalen ja el perill que el futur es creïn dues classes de dona: les que tindran els mitjans per remunerar una mare de lloguer i les que hauran de donar a llum fills d'encàrrec per guanyar-se la vida. El més probable és que s'acabi creant un cos funcional de «mares substituïdes», amb la garantia de l'Estat i a càrrec de la Seguretat Social per evitar discriminacions.

Les possibilitats de la procreació artificial auguren l'aparició de nous tipus de família. Per a què se'n faci una idea, la foto oficial d'un matrimoni de moda comprendria en un futur proper els següents personatges, juntament als felïços esposos: per part de la núvia, el seu pare jurídic, la seva mare biològica, el donant de l'esperma que va engendrar la núvia i que ha plantejat un procés per tenir dret de visita, el director del banc de semen i la filla del primer matrimoni de la mare; per part del nuvi, la mare genètica que va aportar l'òvul, la mare biològica que va llogar el seu úter i va donar a llum el nuvi, el metge que va fer la FIV, el director de l'agència que va posar en contacte ambdues mares (el pare no apareix, ja que va morir cinc anys abans del naixement del noi; però com que havia deixat el seu esperma congelat, la seva dona va poder tenir el fill quan ja havia superat la menopausa).

Tal vegada vostè pensi que aquest gran avenç tècnic de la procreació artificial ha creat més problemes -socials, afectius i ètics- que els que pretenia resoldre. Però aquest **impasse** pot

resoldre's en un futur no llunyà: els tècnics treballen ja en un prototipus de matriu artificial, que permetrà prescindir de la molèstia de la maternitat i accedir per fi a la gestació **in vitro**.

El seu devot deixeble,

Bdula Nguandy
(Traduït del swahili per Ramon Moncunill)

A PROPÒSIT DE L'ARTICLE «BOICOT» (veure pàg. 3 de L'ESCALENC d'Octubre '86)

Abans de tot, jo l'autor de dit article, vull posar de relleu que de cap manera no he volgut ofendre a les persones arrendatàries o propietàries dels establiments que hi són citats. M'he atacat solament als rètols de denominació. Ademés, se'm farà justícia considerant que també he apuntat a d'altres professions.

Confesso, no obstant, que, excedit, m'he deixat dominar pel nombre escandalós (que denuncio en l'esmentat article i en d'altres) de rètols resant en altres llengües -i, sobretot, en les d'altres països estrangers- que la pròpia del país nostre. Aquells que es vulguin donar la pena de rellegir el meu text veuran que en els paràgrafs 7, 10 i 11 hi afirmo contundentment que no m'oposo pas a què la llengua castellana figurí allà on sigui, sempre que hi estigui maridada amb la catalana. Però ja ho veig: seria ridícul que els noms de bateig dels establiments siguin presentats en dos idiomes.

Les persones ofeses em reprotxen de no «embestir» (sic) els Bancs i les Multinacionals, i sembla que d'aquesta desavinença vulguin fer-ne un diferent de classe; altrament dit, que jo m'ataco covardament als de modesta condició tot i negligint als poderosos; i això em fa mal; si aquests senyors em coneixessin i si seguisin els meus articles, no ho dirien pas!. Em sembla evident que en unes quantes ratlles hom no pot esmentar a tothom a la vegada; qui sap si no em reservo la possibilitat de fer-ho més endavant?; ningú no pot conèixer la «programàtica» dels meus projectes.

És veritat que aquests senyors no em coneixen, ja que afirmen que el meu nom es un pseudònim; no, amics; no solc dissimular la meua identitat per a exposar les meves opinions.

També jo podria queixar-me de què en la carta d'amonestacions hi han lliscat certes assercions de natura voluntàriament feridora; vull creure que els mots han anat més allà que el pensament. Per exemple: els adjectius «demencial» i «nazisme» són ofensius i inoportuns; l'al·lusió d'ordre fiscal i personal és incoherent per ignorància.

No; allunyem-nos dels insults. Jo sóc dels que prefereixen la conciliació i la tolerància a la manera forta. També jo em considero agreujat; per, fora contenciosos i situacions violents: Retiro públicament el mot «boicot» que encapçala el meu article. Diguem que el rètol sol pot ja representar una selecció de la que els autors han estat o són perfectament lliures.

Concessió feta. Mantinc, naturalment, tot allò que no al·ludeix anomenadament els demandants.

I espero poder anar un dia a l'establiment de l'un dels molestats i oferir un «carajillo» (o un «qu'ara guillo») general amb tota camaraderia; sense rancor!.

Saderra

**ANXOVES
DE
L'ESCALA**
MAGDALENA SUREDA

Telèfon 77 01 46

**BANULL
BANCOTI
BANCOTRAI
BANCOTRANS**

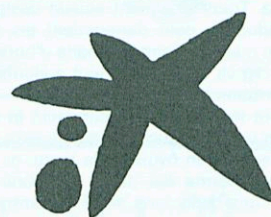
Banc Comercial Transatlàntic

L'ESCALA

CASA CENTRAL BARCELONA

més de 90 oficines a Espanya

CAIXA DE PENSIONS

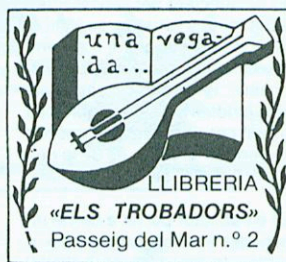
"la Caixa"

**CAIXA D'ESTALVIS
PROVINCIAL
DE GIRONA**

**UNITS PER L'INTERES
DE LES
COMARQUES GIRONINES**

Plaça Victor Català, 9

L'ESCALA

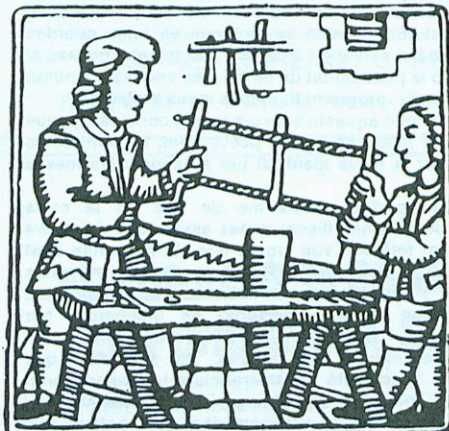

Lindan
ELECTRODOMESTICS

Servei TV garantit
A. PRADO - Tel. 77 04 90

Plaça de les Escoles

L'ESCALA

Mobles Sancho

Ctra. Palafrugell s/n. (davant gasolinera)

Telèfon 77 04 85

L'ESCALA

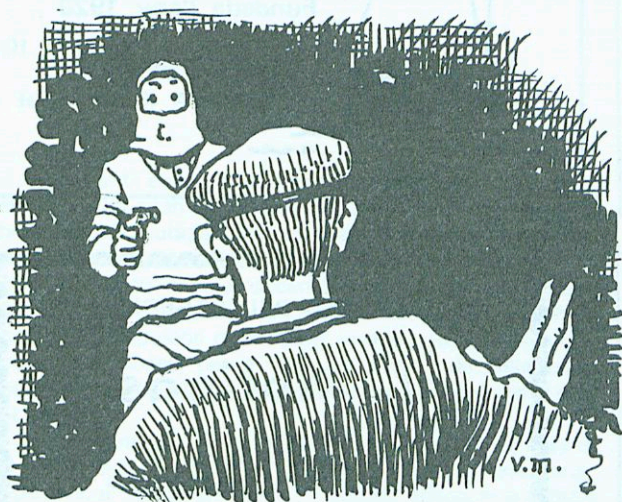

CASA FEIXAS

INSTAL·LACIONS ELECTRIQUES, SANITARIES I CALEFECIÓ
FERRETERIA, ELECTRODOMESTICS I ARTICLES PER A REGAL

Plaça Victor Català, 17
Telèfon 77 01 99

L'ESCALA (Girona)

«AVUI... DEMÀ...»

Són quarts de deu del vespre. En Manel surt de casa. Quan tanca la porta, encara té temps de sentir la seva mare que li crida:

— «No tornis tard».

Caminant amb bon pas i a llargues gambades, en Manel travessa carrers i més carrers del seu barri gironí. Al cap d'uns vint minuts, arriba a una casa d'una sola planta i truca a la porta. Des de dins se sent:

— «Qui hi ha?».

— «Sóc jo. En Manel».

La porta tot just s'obre. Per l'escletxa en Guillem saluda:

— «Hola. Arribes tard».

— «Ho sento. Havia de sopar. No volia fer patir a la mare».

S'asseu a la taula on ja hi ha l'Enric, l'altre company d'aventures, que està preparant unes «tires de coca» en un mirall.

Dels tres amics, només en Guillem treballa. Fa de missatger d'encàrrecs. El sou que rep, no li serveix ni per mantindre aquesta casa mig desballestada.

— «Estas a punt?. Nervis?»., pregunta l'Enric a en Manel.

— «Un cop... la ració... cap problema».

— «Molt bé. Cal que estiguem serens. A les dotze en punt hem d'actuar».

Pels voltants de les dotze «flipen» un R-11 i es dirigeixen cap al centre. Fan l'aterratge a uns 200 metres del lloc de destí: «Safari's». Un pub distingit que els dissabtes, avui ho és, acostuma a omplir de gom a gom.

Quan són a uns 25 metres de la porta, es posen els passamuntanyes i engrapen fort les armes que porten a les butxaques. Una pistola l'Enric, i un gabinet cada un, en Guillem i en Manel.

Entren. L'Enric dirigint-se a la caixa diu:

— «Tothom quiet. Això és un atracament. Doneu-nos tot el qui hi hagi al calaix. Ràpid!»

— «Vosaltres. Netejeu els clients», mana als seus companys.

Mentre en Guillem es belluga, en Manel resta in mòbil. Té els peus clavats a terra, com petrificat. No es pot moure. Sua com un desesperat. Els ulls li han quedat fixes. Clavats en els ulls d'un altre home, que està assegut a la barra. És el seu pare. Es miren, però no es diuen res. No cal.

En Manel reacciona, gira cua i fuig. Arrenca a córrer. Els altres dos, presentint que alguna cosa passa, fugen també. Han agafat por. No han tingut temps de res.

El pare d'en Manel, baixa els ulls. Es gira, i demana una altra beguda a la noia de la barra. Amb llagrimes de ràbia, sense que ningú el senti, crida tan fort com pot:

— «Fill meu, què t'hem fet!!!».

PINZELADES D'HISTÒRIA MUNICIPAL Rafel Bruguera i Batalla LA PORTADA D'AIGÜES A L'ESCALA (I)

El dia 24 de Juliol de 1.915 l'Ajuntament de l'Escalà, presidit pel seu alcalde, Josep Carreras i Joana i assistit pel secretari, Pere Sureda i Maranges, va aprovar el pressupost municipal extraordinari. Aquest pressupost tenia com a objectiu únic aprovar el projecte i finançament de les obres de portada d'aigües a l'Escalà. A tal fi, s'acordà l'emissió de 170 obligacions municipals per valor de 500 pessetes cadascuna, fent en total una xifra de 85.000 pessetes. Aquests títols tenien un termini d'amortització de 40 anys i un interès del 5% anual. Sel total de les 170 obligacions se'n varen vendre 136.

Aquesta inversió va representar un gran esforç econòmic i d'endeutament per l'Ajuntament, si tenim en compte que aquell mateix any el pressupost municipal ordinari va ser de 20.712 pessetes. Es a dir, la portada d'aigües va representar una inversió 4 vegades superior al pressupost ordinari. Es impensable, avui, plantejar-se unes despeses de 1.600 milions amb un pressupost de 400 milions, que és el pressupost aproximat per l'any 1.987.

Analitzant el llibre de comptabilitat d'aquestes obligacions, s'observa que molt sovint les persones que havien comprat les obligacions no les amortitzaven i, per tant, l'Ajuntament s'estalviava molts diners. Fou, doncs, un negoci per l'Ajuntament aquest sistema inèdit de financiació municipal. El dia 4 de gener de 1.964 l'Ajuntament envia un ofici als posseïdors de les obligacions, comunicant-los-hi que l'Ajuntament ha acordat l'amortització total de les obligacions i que, per tant, poden passar per les oficines municipals a entregar les obligacions i cobrar l'import dels interessos corresponents. Tampoc no hi va anar tothom.

No va ser fins l'any 1.927 que l'Ajuntament de l'Escalà va aprovar un altre pressupost extraordinari per a realitzar alguna inversió. Aquesta vegada l'alcalde era en Ramon Tasis i Tutau i el pressupost va ser de 13.643 pessetes per tal de fer front a les obres de construcció d'habitacions a la caserna de la Guàrdia Civil i a la reforma de la Secretaria de l'Ajuntament.

Desembre del 1.986

AIRSA

**AÏLLAMENTS, IMPERMEABILITZACIONS
I REVESTIMENTS, S.A.**

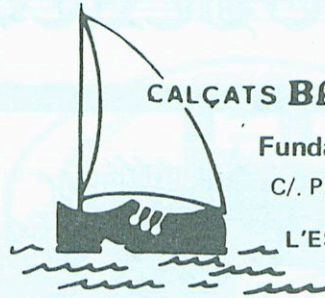
MAGATZEMS **TITUS** S. A.

BEGUDES:

DAMM HENNINGER LA CASERA
TRINARANJUS LLET RANIA LLET LETONA
AIGUA DE VICHY AIGUA DE VILADRAU
VINS LA-VID FRUCO CODORNIU

Ctra. Viladamat A Palafrugell, Km. 7
Tels. (972) 77 04 04 - 508 - 584

L'ESCALA (Girona)

CALÇATS BALLESTA

Fundada l'any 1920

C/. Pintor Joan Massanet, 10
Tel. 77 02 53

L'ESCALA (Costa Brava)

MAGATZEMS **TITUS** S. A.

CONGELATS — CONCESSIONARI
GELATS

Ctra. Viladamat
A Palafrugell, Km. 7
Tels. (972) 77 04 04
- 508 - 584
L'ESCALA (Girona)

JOIERIA - RELLOTGERIA

J. Molinas

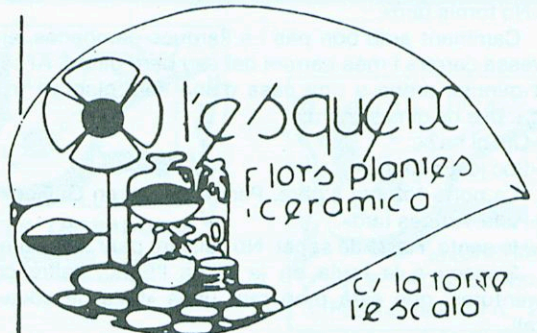
REPARACIONS
COPES I TROFEUS ESPORTIUS

C/. Joan Massanet, 26
Tel. 77 05 48

L'ESCALA

Caravel·la

ROSA MARIA BALLESTA

CENTRE
D'ESPECÍFICS

FARMÀCIA

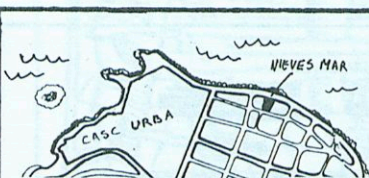
FÓRMULES
MAGISTRALS

Pintor Joan Massanet, 4 · Tel. 77 15 75
L'ESCALA · Alt Empordà

FLECA I QUEVIURES

Plaça Mercat
Tel. 77 00 82

L'ESCALA
(Girona)

**HOTEL
RESTAURANT**

NIEVES MAR
(ANTIGA CASA NIEVES)

Tels. 77 03 00 — 77 03 04 · Passeig Marítim · L'ESCALA
(Costa Brava)

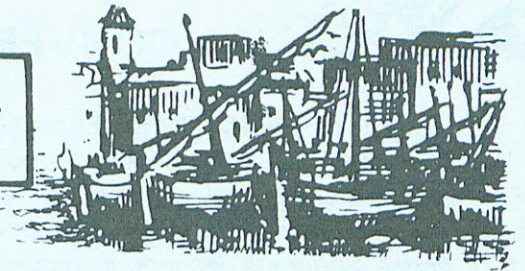

JOPA
nàutica

Closa del Llop, s/n.
Tel. (972) 77 07 55
L'ESCALA (Girona)

EMBARCACIONS · MOTORS · ACCESSORIS

EVINRUDE E

ESCOMBRAR ELS CARRERS

Repasant els exemplars endarrerits de L'Escalenc, observo que de quan en quan es publiquen unes observacions sobre conducta ciutadana, de les quals en destaco la següent: «Neteja el davant de casa teva».

No vull discutir sobre l'encert d'aquest avís. Però potser hi haurà qui trobarà que seria millor dir: «Posa bona cara a l'hora de pagar els impostos municipals, ja que aquests serveixen, entre d'altres coses, per a netejar el davant de casa teva». Repeteixo que no vull encetar cap polèmica. Aquí deixo el meu punt de vista.

La meua intenció és recordar que a L'Escalona, ja fa més de cent anys, s'aconsellava el mateix. Més que recomanar, s'imposava, al menys en teoria. En aquella època, sí que tenia raó d'ésser aquella recomanació perquè es desconeixia el que avui dia són els arbitris municipals i, per conseqüent, no hi havien ni «bassurers», ni escombriaires, professions -sigui dit de pas- que, si s'exerceixen bé, són tan dignes com qualsevol altra.

Abans sí que tothom hi tenia de posar el coll, en no poder-hi posar la butxaca.

No és d'estranyar, per tant, que a les Ordenances Municipals del 1.883 es toqués directament aquest punt.

En les mateixes es disposava que del primer de juliol al quinze de setembre, tots els veïns havien d'escombrar i regar diàriament, matí i tarda, les voreres i part de carrer, fins arribar a la meitat de l'amplada en tota la longitud que comprenia el front de llurs cases o botigues.

L'escombrada i regada s'havia de fer abans de les vuit del matí i, a la tarda, després de les sis.

Deixaven molt clar que s'havia de fer amb aigua pura i neta, amb l'exclusió d'aquella aigua que s'havia fet servir per altres usos domèstics.

Aquella bona gent procurava no descuidar-se de cap detall i arribaven a totes les minuciositats.

En regar el carrer, es procurava -deien- no molestar ni embrutir els vianants, posant especial cura a no convertir els carrers en basses que puguin dificultar el trànsit d'aquells.

El curiós d'aquestes disposicions és que només s'havien de complir durant l'estiu, el que vol dir que durant la resta de l'any els carrers ja podien restar bruts i pudents.

No crec que ho fessin a causa del turisme, donat que havien de passar molts anys per a conèixer aquest fenomen de masses.

El que passa és que quan arribaven les calors estiuenques, els mals olors dels orins, deixalles, fems del bestiar, etc., etc., devien fer-se insuportables i molt perillosos per la ja molt delicada salut pública.

Durant l'hivern devia ésser diferent. Les abundoses pluges arrossegaven tota la brutícia cap a mar i si aquestes no eren suficients després venia la tramuntana i s'emportava els mals olors camí ample avall.

Cal matissar que a les dones del segle passat i principis de l'actual els havia de resultar molt difícil de complir la disposició de l'Ajuntament, tenint en compte que tots els carrers de la vila estaven sense asfaltar i, per conseqüent, plens de terra, pedres, fang i, a voltes, veritables barrancs, sobretot després d'intenses pluges. Amb aquestes circumstàncies, els era difícil escombrar. Sens dubte que no feien servir les escobres suaus i de pèl artificial d'avui dia. Les escobres de bruc i les de balca eren les millors. Agafaven molt de rem i, difícilment, que la brutícia es resistís al seu pas.

Parlant de l'estat dels carrers, cal tenir en compte que els ajuntaments feien tot el que podien perquè tinguessin el millor aspecte possible, objectiu que no sempre aconseguien.

De tant en tant, sobretot a les vigílies de la Festa Major, una crida de govern recomanava a tots els escalencs que recollissin les pedres de davant de casa seva i que en fessin pilons. Tot seguit, un treballador de la Casa de la Vila, que sempre solia ésser el mateix perquè no n'hi havia cap més, passava a recollir les pedres amb un carretó. Més endavant es féu amb una carreta tirada per un cavall. La cosa ja anava progressant.

Un altre aspecte que cal remarcar és la crida a la solidaritat ciutadana que tot sovint solien fer aquells ajuntaments amb poquíssims recursos econòmics.

Quan els carrers presentaven un aspecte deplorable, cosa que solia ésser molt sovint, l'ajuntament aplicava un impost actualment ja desaparegut. No consistia a pagar diners -que no n'hi havia- sinó a aportar el propi treball personal. S'anomenava prestació personal, el qual, i segons el diccionari, és el servei personal obligatori exigint per la llei als veïns d'una població per obres o serveis d'utilitat comuna.

I una de les necessitats més corrents era la d'arranjat els carrers. Però això i d'altres coses, ja en parlarem en una propera ocasió.

Ricard Guanter

DONES DE PESCADORS. *El problema que tenen els pescadors de L'Escala de no poder sortir a pescar alguns dies determinats de la setmana, comptant que hi ha molts dies de mal temps, ha motivat que un grup de dones d'aquests pescadors, després d'un acte de força unitari per part dels seus homes, volessin manifestar la seva opinió pel que fa a la pesca i a la seva problemàtica.*

L'Escalenc.— Ens podríeu dir qui sou i quin tipus de pesca fan els vostres homes?

— Núria Sureda i Barretina, sóc la dona d'En Jaume Guri que li diuen el «Negre» i la barca que és una «teranyina» es diu «Angelina». El meu home n'és el patró.

— Joina Oliveras i Portell, sóc la dona d'En Lau Llop, la barca s'anomena «Maria», és una teranyina.

— Maria Garriga, sóc la dona d'En Joaquim i la filla del «Freu», la barca es diu «Mani», és una barca de tresmall, d'armalladares.

— Maria Rosa Vilabrú i Ballester, sóc la dona d'En Sidro Pagès i la barca es diu «Somni» és de tresmall.

— Rosa Ana Mancilla González, sóc la dona d'En Francesc Oliveras, de Can Tero, i la barca que es diu «Tero» es també armalladaire, de tresmall.

L'Esc.— Què ha fet que us hàgiu agrupat i hàgiu decidit manifestar les vostres necessitats a L'Escalenc?

Resposta.— Nosaltres vàrem començar perquè sentíem a dir: «Entre la tramuntana i les festes que ens obliguen a respectar, poques calades podem fer». Els divendres i els dissabtes no podem sortir a la mar. El divendres s'ha de portar la xarxa en terra i el diumenge al matí la poden tornar a calar per anar-hi el dilluns a llevar. Així que ens vam reunir i vam dir: «Això no pot pas ser». Ja sabíem el que els homes havien fet i feien per mirar de sortir-se'n, però com que ningú no ens feia cap cas vam mirar de veure si nosaltres podíem fer alguna cosa. Homes i dones tots junts.

L'Esc.— A qui heu adreçat les vostres queixes?

Resp.— Segons tenim entès, són aigües que pertanyen a la Generalitat o sigui que ha de ser la Generalitat que ens ha de solucionar els nostres problemes.

L'Esc.— Quina problemàtica és aquesta?

Resp.— La llei diu que els divendres i els dissabtes no es pot anar en mar i les vigílies de festa tampoc, o sigui que si ens trobem que tota la setmana fa mal temps encara que el divendres i el dissabte faci bo (l'any 1.986 va passar) quedem que no podem anar en mar en tota la setmana. La nostra és una zona peculiar, els altres pobles no se'n senten perquè nosaltres som de cara a tramuntana i ells no, per tant ells poden sortir més sovint. Abans, fora del nostre poble, ningú no ens recolzava per res... Vam demanar ajuda a Roses però, és clar, a ells la tramuntana no els perjudica, ha de fer molt i molt de mal temps perquè ells no puguin sortir en mar.

L'Esc.— Aquesta pressió com l'heu fet?

Resp.— Ens vam reunir i vam pensar telefonar a la Generalitat per veure si solucionàvem alguna cosa, ens va atendre una secretària que ens va dir que el

Conseller de Pesca no s'hi podia posar i que ja ens trucaria. Encara l'esperem... és a dir que no s'interessen per res... Bé, primer se tot però vam demanar una reunió aquí al poble, vam haver de recollir firmes per poder-la fer i la vam fer fa uns tres mesos. S'ha de dir que a la reunió hi van venir molts pocs homes. I això que se sàpiga...! érem el President, el Vice-president, les dones que som aquí i moltes altres i els nostres homes. Vam decidir fer-ho saber a la Generalitat que és qui ho ha de solucionar i veure què ens deien. Però com que no hi trobem resposta i tampoc no ens hem vist obligats a fer més pressió.

L'Esc.— Aquesta llei afecta per igual a totes les embarcacions?

Resp.— Això és important que quedi clar perquè es consideren totes les embarcacions igual i no es pot considerar ni aplicar la mateixa llei a unes barques que a altres, perquè les «vaques» que són barques grosses, poden sortir sempre, ha de fer molt i molt de mal temps perquè no puguin sortir i en canvi les nostres embarcacions només que faci una mica de mal temps ja no ho poden fer.

L'Esc.— Què creieu que hauria de tenir en consideració aquesta llei?

Resp.— El que hauria de contemplar són les calades que es fan durant l'any, que són mínimes. I cal tenir en compte que moltes vegades es va en mar i no s'agafa res. Si cada calada que hi fas poguessis fer diners sí que resultaria!

L'Esc.— Vosaltres treballeu en alguna altra activitat que no estigui relacionada amb la pesca?

Resp.— Aquest és un altre problema, ja que les dones dels pescadors no podem treballar en una altra cosa; ens cal estar sempre pendents de les xerxes i si treballes en una altra cosa no pots pas deixar la feina quan et diuen: «Has de venir al port», llavors cal deixar-ho tot, i cap al port a remendar o treure porqueria, perquè els que van al tresmall, si agafen porqueria i

interessa tomar a sortir de seguida, no es pot pas badar! s'ha de fer d'una manera ràpida, per tant cal estar a punt.

L'Esc.— Quant temps hi dediqueu a remendar?

Resp.— Tota l'estona que vulgueu, el temps sempre és poc, sempre hi ha feina. El dia el passem entre la casa i la xerxa.

Tot el temps que sobra és per a la xerxa... L'Esc.— Quina mesura de pressió esteu fent actualment?

Resp.— Doncs sortir a pescar el divendres. Ara tothom hi està d'acord. Vam sortir el dia 5, vigília de Reis, i sortirem avui, divendres. Avui dia 9 de gener, de fet, és el dia que per primera vegada sortiran tots els de l'Escala. La vigília de Reis van sortir les teranyines però avui també sortiran els armalladaires. El Pòsit, en nom de tots els pescadors, ha fet un escrit comunicant a les autoritats competents que avui es surt i es sortirà tots els divendres; s'estan acabant de recollir les firmes i s'enviarà. Ja que ningú no ens ha fet cas hem pres aquesta decisió. Amb el dissabte de festa ja hi estem tots conformes, hi ha molta gent jove que es dedica a la mar i ho necessita. I si féssim les cinc calades cada setmana també hi estariem d'acord, però les cinc calades no es fan mai. Són comptades les setmanes que es pot sortir cinc vegades seguides. L'any passat en tot el mes de gener es van fer només onze calades, entre festes i tramuntanes.

També hem buscat el recolzament de l'alcalde i ens va dir que podríem comptar amb ell per tot el que fes falta. L'Ajudantia de Roses té una patrulla de vigilància, la «barquilla» que en diem, que de tant en tant surt a molestar els pescadors, perquè als turistes no els diu mai res... Veurem què passa, encara que avui no passarà res perquè sortiran tots...

L'Esc.— Així durant l'any quants dies podeu treballar?

Resp.— Hi ha 120 dies obligatoris de festa l'any: 52 dissabtes, 52 diumenges, 16 dies de festes obligatòries, «pagades» que diuen els d'en terra, llavors hi ha un promig mínim de 100 dies de mal temps a l'any, ens queden, doncs, 145 dies que mai no es poden fer tots.

Quan s'hi podia anar tota la setmana es va comprovar que el que havia fet més calades n'havia fet 205, això anant-hi tots els dies; a l'any 1.986 es va treballar un promig de 12 dies el mes.

Senzillament el que demanem i exigim és que ens deixin anar en mar els divendres. Res més.

Cal tenir en compte que molts surten i no fan res, només la feina, per mal temps o perquè és lluna; la lluna la sent molt la teranyina: la sardina, el sorell, i als calamars, tampoc s'agafa res.

L'Esc.— Com veieu el futur de la pesca a l'Escala?

Resp.— És molt trist que la pesca, tot hi havent estat una indústria important aquí a l'Escala, per quatre que no hi entenen res s'hagi de perdre, quan encara hi ha unes cinquanta famílies o més que en viuen. Hi ha 60 pescadors actius. Hi ha 8 teranyines i 2 més que tomaren a funcionar aquest estiu, la resta són armalladaires. Abans la platja n'era plena de teranyines, tres en rengla, i hi havia hagut uns 360 afiliats a la confradia.

Un punt positiu de tot això és que fins ara aquí a l'Escala entre els pescadors, no hi havia gaire unió però ara sí, gairebé tots estem d'acord, fem pinya, i potser

s'aconseguirà alguna cosa, és molt que estiguem units.

A més, nosaltres considerem que no fem mal al mar amb el nostre sistema de pesca, tant amb les teranyines com amb el tresmall no es fa cap mal al mar, i menys portant com portem les xerxes amb les malles reglamentàries.

També cal dir que la feina és molt maca, ets lliure, i ells ho fan per vocació, ho porten a la sang, si els obliguessis a fer una altra cosa no la sabrien pas fer.

L'Esc.— Perquè considereu que els altres pobles de la costa no s'han mogut i l'Escala sí?

Resp.— Sobretot perquè no tenen la nostra situació geogràfica que és la pitjor. Ara, a l'Estartit també es volen moure. És que hi va haver un acord entre els Pòsits, les autoritats del Sector Nord ens havien dit que hi podríem anar els divendres a pescar, degut al temps que fa aquí, i al votar els pòsits, en la votació del Sector Nord va guanyar el no, i és que el Sector Nord és el país de les «vaques», embarcacions grosses, i els petits vam quedar a l'escapça.

L'Esc.— Quines despeses té una embarcació?

Resp.— És un ofici molt maco però t'estan fent la vida impossible entre pagaments per un costat i per l'altre. Ara mateix es necessiten «despatxos», que en diuen: per fer dos tipus de pesca diferents

necessites dues barques, ja que fent-ne només un de vegades no pots viure. Si vas al tresmall has de tenir una barca i si vas a la teranyina n'has de tenir una altra i el patró tampoc ho pot ser de dues barques. El títol de patró de primera es força difícil d'aconseguir. Per a tenir la patronia s'ha de fer un curset que dura dos anys, sis mesos el primer any i sis mesos més el segon any. Això sí, el curset és gratuït.

També hi ha tot el material que t'obliguen a portar i que s'ha d'anar renovant: salvavides, bengales, que no serveixen per res ja que tenen la ràdio per comunicar-se i aquesta és molt més segura. Ara una de les darreres ordres és que han de portar compassos...

S'ha de pagar un tant per cent a la confraria sobre el que es guanya, però el que resulta més car és la xarxa que s'ha de canviar molt sovint, i també cal comptar el gas-oil, que se'n gasta molt, i les averies.

La gent va a La Clota, veu una calada grossa i pensen que amb allò et fas ric, no veuen tots els dies que vas en mar i no portes res ni totes les despeses que hi ha. Segurament que una de les despeses més importants de comptabilitzar-s'hi seria el nostre treball. Però, només faltaria això!

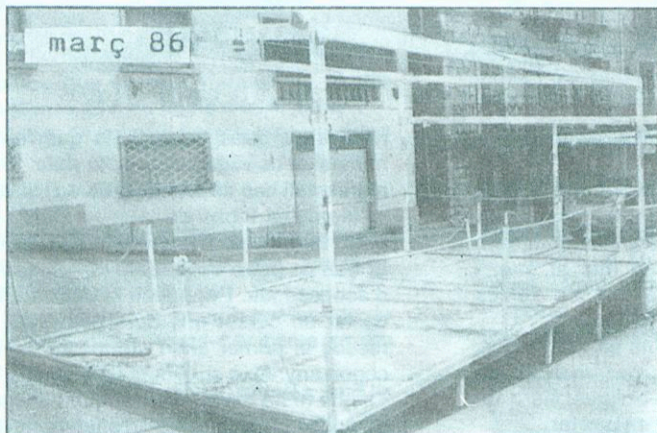
Rodoma

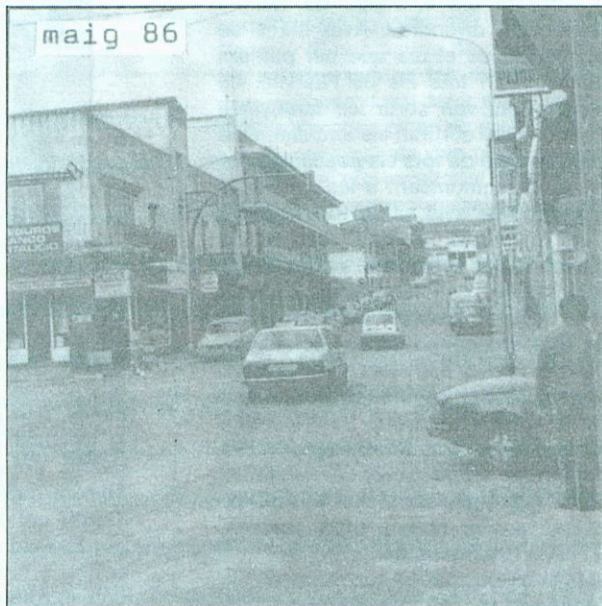
de més i de menys...

Aquesta sessió, concebuda com espai d'expressió crítica en el més positiu sentit de l'acceptació, aplega les opinions dels lectors recollides per la Redacció, que les publica com a un aspecte més de servei públic.

En aquests inicis del nou any 1987, els presentem un recull d'alguns dels intererrogants, propostes i opinions crítiques que han estat presentades en aquesta sessió durant l'any passat i han tingut la callada per resposta. Com que els temes continuen essent vigents, esperem que aquesta vegada tinguin millor sort...

Aquest entarimat buit i solitari des de l'estiu, que hipoteca bon espai públic inútilment, ¿retribueix a l'erari públic els cànoncs estipulats per a tenir el dret a gaudir del lloc que ocupa durant tot l'any? Si és així trobem insòlit la seva no explotació. Si no és així ¿Perquè aquest privilegi?.

Esperem que la remodelació que s'està portant a cap en l'avinguda de Girona, continui en l'Avinguda de l'Ave Maria: un vorejat d'arbres -la gran amplada de la via i les voreres ho permet sense cap problema- reeixiria extraordinàriament aquesta zona i donaria un acabat lògic i digna a tot l'espai circumvalatori.

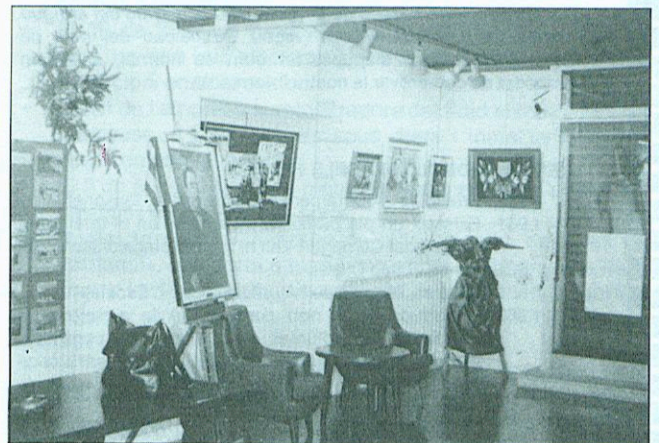
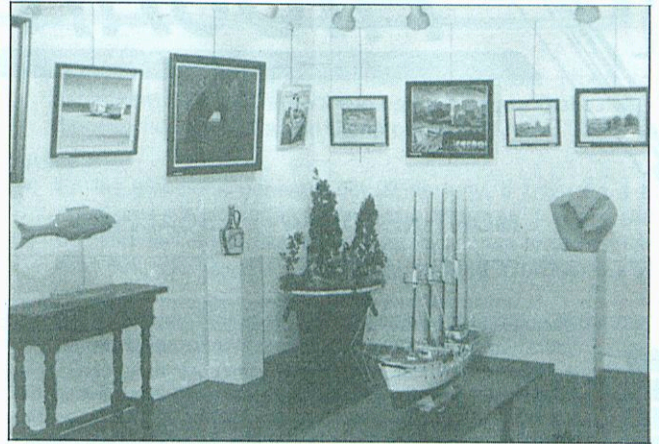

Aprofitant les obres que s'hauran de fer una vegada acabada la col·locació del emisari submarí en el Passeig, valdria la pena enllestir aquesta zona mostrada per la fotografia i deixarla definitivament armonitzada amb el conjunt de l'espai peatonal.

Aquestes enormes i antiestètics parpals col·locats en una de les vies d'entrada al poble, compleixen, efectivament la seva presunta missió: impedir que els cotxes aparquin a la vorera. Però, a més a més en compleixen d'altres pel mateix preu: dificultar, encara més, el trànsit dels suferts peatons i produir un desagradable espectacle per la seva absoluta manca d'estètica.

Amb l'èxit habitual, va tenir lloc el 27 de desembre l'inauguració de la VI MOSTRA COL·LECTIVA D'ARTISTES ESCALENCES. Malgrat el temporal de tramuntana que no convidava massa a moure's de casa, l'assistència a l'acte fou nombrosa i animada. Després del consabut petit parlament de l'alcalde Rafel Bruguera glosant les excel·lències de la Mostra, l'esperança de que el municipi en un futur pugui oferir una sala pública, l'agraïment a Frederic Ballester, propietari de la Galeria Mestral, pewr deixar-la any rera any de forma totalment desinteressada i felicitar als organitzadors pels magnífics resultats assolits, es lliurà un petit «piscolabis» que animà l'ambient i estimulà converses, comentaris i tertúlies.

La Galeria, decorada aquest any amb una composició feta, amb molt de gust, amb estris antics utilitzats en la recollida dels raïms -recordança de una de les activitats més extesa en la comunitat escalenca de fa uns quants anys en que la propietat i explotació casolana d'una petita vinya era cosa comú- deixats per Josep Salvat i Gabriel Ventura, i atractius ornaments florals cedits per «L'Esqueix», acollí els següents artistes: C. Artigas, Montserrat Sureda, «Tianet» Poch, Vicens Bosch, Abel Quintana, Lassús, Miquel Sastre (+), Ernest Colomer, J.M.ª Cortal, Albert Ballesta, Josep Ximínis, Carlos Cortal, R. Ministrall, «Víctor Català» (+), Pilar Pellicer, Maria Reca, Margarida Geronés, Angels Vilarrasa, J.M.ª Cabruja, Josep

Clos, Miquel Bofill, Pere Bruguera, D. Ballester (+), Guy, Rafel «Tòtul» (+), A. Sarganista «Avi Xaxu», Weemaels Julié, Marcelino Dunjó (+), Pere Sala (+), Domènec Gamito, F.X. Vila i Mitjà, Miquel Segura, J.M.ª Rodon, Josep Feliu, Lluís Guillot, Reyne's, Montserrat Pous, Ramon Callol, Enric Pou, Jordi Piqué, R. Ramis, J. Massanet (+).

Com cada any, el mobiliari va ésser cedit gentilment per Mobles Sancho.

CONCURS DE PESSEBRES 1986

Un any més, i amb el propòsit de estimular i donar caliu a una de les nostres manifestacions tradicionals més entranyables, L'ESCALENC va organitzar, amb la col·laboració de l'Ajuntament i la Parròquia, el CONCURS DE PESSEBRES d'enguany. Amb una participació sensiblement més nombrosa que l'any passat, el Jurat, format per: Dolors Poch, F.X. Vila, F. Targa, J. Boix i J. Piqué, va decidir concedir els següents premis, tot i destacar el bon nivell de qualitat i l'equilibri en els mèrits de tots els participants:

Menció honorífica:

— J.M. Cortal (popular)

— M. i M.ª C. Molinas (popular)

Marc Teixidor (popular)

Premis d'Honor

— Eloi Salvat (popular)

R.L. i J. Ylla (popular)

X. i J. Targa (popular)

Cesc Targa (artístic)

L'interès dels organitzadors és promoure el manteniment de les nostres tradicions més genuïnes. El concurs s'ha de prendre, doncs, amb un tarannà més de col·laboració que no pas de mera competició, per la qual cosa, volem agrair absolutament a tots els participants el seu entusiasta suport i encoratjar-los a seguir mantenint i promocionant una de les nostres costums populars més arrelades.

Els membres del Jurat en un moment de la deliberació.

HISSANT LA PLOMA

MONT-RECORVA - L'ESCALENC

ARTICLE DEL MES DE GENER

L'article del mes de novembre de «Hissant la ploma», que tracta el tema del Cementiri Vell, tenia com a pretensió donar a veure quin era el ventall actual d'opcions per donar una solució a aquest monument, i en cap cas volia polemitzar sobre tot el que ha succeït fins a arribar a la situació en que ens trobem en aquest moment. Sembla ésser que això no fou entès per un sector dels nostres lectors, ja que han fet arribar, com sabeu, una nota expedida l'any 1.979, al consell de redacció, i que diu textualment: «*en los últimos quince años el Ayuntamiento de La Escala nunca ha tratado de llevar a cabo el derribo del antiguo cementerio de esta villa...*» (vegeu L'Escalenc del mes de desembre). Davant d'aquest fet com és normal, ens hem proposat de comprovar la nostra informació.

RESUM CRONOLÒGIC DELS FETS:

- 1.956 Presideix l'Ajuntament l'alcalde Joan Massanet.
- 1.961 Existeix un pla parcial d'urbanisme en el qual en el terreny del Cementiri Vell hi ha una plaça dissenyada per en Josep Claret.
(Oficina Tècnica de l'Ajuntament de L'Escala).
- 1.963 Construcció del nou cementiri a la carretera de Vilademat, i voluntat per part del consistori d'enderrocar el Cementiri Vell («... porque entorpece completamente el desarrollo del plan normal de edificaciones...»)
(Arxiu història del Col·legi Oficial d'Arquitectes de Catalunya i Balears, Delegació de Girona).
- 1.966 Comença a presidir l'Ajuntament l'alcalde Valeri Ballester.
Als voltants dels anys 70 es crea la Comissió de Defensa de l'Arquitectura Popular de la Vila.
- 1.973 Es fa un pla d'urbanisme, que serà aprovat l'any 1.974, i en el que es declara el Cementiri Vell com a zona verda.
(Oficina Tècnica de l'Ajuntament de L'Escala).
- 19-6-76 Presentació d'una instància demanant permís per a celebrar un concurs de dibuix i pintura en el Cementiri Vell. Era la primera movilització popular - que consta en papers oficials - organitzada per la Comissió de Defensa de l'Arquitectura Popular. A partir d'aquests primera activitat en foren organitzades moltes més, amb la intenció que el problema traspasés les fronteres de la nostra vila.
(Instància 1.027 de 20-VI-76)
- 3-6-76 Els senyors Moner i Casas (arquitectes contractats pel consistori), consideren que l'edifici de l'Alfolí de la Sal no té interès històric-artístic. (Fem referència a l'Alfolí perquè és impossible, en els documents existents, deslligar-lo del Cementiri Vell).
(Delegación Provincial del Ministerio de Cultura, Registre de sortida n.º 670 de 20-II-79).
- 8-9-77 Vist l'escrit de referència de la Comissió de Defensa de l'Arquitectura Popular, la Delegació Provincial del Ministeri de Cultura està disposada a reconsiderar la valoració que en el seu dia es va fer de l'Alfolí i del Cementiri Vell, i tramitar la iniciació de l'oportú expedient de declaració de monument d'interès local, sempre i quan s'aportin els arguments precisos que la justifiquin.
(Delegación Provincial del Ministerio de Cultura, Registre de sortida n.º 670 de 20-II-79).
- 10-10-77 La Comissió presenta uns informes sobre el Cementiri Vell i l'Alfolí. El Ministeri de Cultura acorda que sigui elaborat un informe a fi de sol·licitar la incoació de monument històric-artístic de caràcter local a favor del Cementiri Vell i de l'Alfolí de la Sal.
(Delegación Provincial del Ministerio de Cultura, Registre de sortida n.º 670 de 20-II-79)
- 1-12-77 Es decideix d'aprovar i elevar l'expedient a la Direcció General del Patrimoni Artístic, a fi de sol·licitar la declaració de monument històric-artístic de caràcter local.
(Delegación Provincial del Ministerio de Cultura, Registre de sortida n.º 670 de 20-II-79).

5-8-78 El B.O.E. diu:

1.- «Tener por incoado el expediente de declaración de monumento histórico-artístico de interés local a favor del Cementerio Viejo y Alfolí de la Sal en La Escala.

2.- «Continuar la tramitación del expediente de acuerdo con las disposiciones en vigor...»

Les lleis en vigor en aquell moment deien que calia només una aprovació en un ple de l'Ajuntament per declarar monument històric-artístic d'interès local el Cementiri i l'Alfolí de la Sal, cosa que no succeï mai.

(B.O.E. n.º 186, de 5-VIII-78, pàg. 18.449, Reid. n.º 20.343).

1.979 Presideix el primer Ajuntament democràtic l'alcalde Joan Pascual.

1.983 Comença a presidir l'Ajuntament l'alcalde Rafel Bruguera.

2-7-84 El Cementiri Vell és declarat monument històric-artístic d'interès local per la Generalitat de Catalunya).
(Recuperació del Cementiri Vell. Ajuntament de L'Escala).

La revisió que hem fet dels llibres d'actes no la posem perquè és incompleta, però cal dir que no solament no ha estat possible trobar tots els anys d'aquest període, sinó que a més a més, la relació de plens realitzats durant aquest temps no ha estat totalment transcrita en els llibres d'actes.

RESSÒ EN LA PREMSA:

Hi hagué un gran moviment popular per tal que el Cementiri Vell i l'Alfolí fossin declarats monuments històric-artístics. Hom podia llegir articles a diaris tan diferents com, la Hoja del Lunes, i posteriorment a l'any 1.975 al Punt Diari, L'Avui i a revistes com Canigó, Presència, etc. Tots ells coincidien en què el Cementiri Vell desapareixeria, encara que la notícia era donada des de diferents punts de vista, per una part, uns que donaven suport a la Comissió de Defensa de l'Arquitectura Popular, i l'altra, la de qui donava suport a la postura de l'Ajuntament de l'època.

Alguns dels titulars, línees, paràgrafs,... dels diaris de l'època diuen així, copiats de manera literal:

— «CAMPAÑA DE SALVACIÓN DE L'ESCALA... Para ello se inaugurará una exposición de fotografías y documentos y se dará una conferencia con diapositivas a cargo del arquitecto Benet Cervera y su colega Assumpció Alonso. Al día siguiente, domingo, habrá un recital a cargo del cantante de Verges Lluís Llach. Todos estos actos están organizados por la Comissió de Defensa de l'Arquitectura Popular de L'Escala...»

— «Del Cementiri Vell a la necesaria devolución a los escalenses de amplios sectores de su término municipal». Hoja del Lunes 28-6-76.

— «Triunfo de la reivindicación popular, el Cementiri Vell y el Posit de l'Escala se salvarán de la destrucción». Narcís-Jordi Aragó.

— «Mil firmas para salvar dos edificios. Uno está a punto de caer y el otro puede ser derribado». Mundo Diario 25-6-77.

El 12-7-75 sortia un escrit fet pel Col·legi Oficial d'Arquitectes de Catalunya i Balears, Delegació de Girona, que deia:

— «... Davant la situació d'abandó en que es troba després de la construcció d'un nou cementiri, que respon a la voluntat expressada per l'Ajuntament l'any 1.963 de fer desaparèixer el Cementiri Vell perquè -entorpece completamente el desarrollo del plan normal de edificaciones...».

I darrerament, en un llibre editat per l'Ajuntament actual de L'Escala:

«RECUPERACIÓ DEL CEMENTIRI VELL», pag. 15 Bunsí afirma:

— «... Durant els anys 60-70 és intenció municipal l'enderroc del recinte i la seva conversió en plança pública...»

CLOENDA:

Com a cloenda d'aquest mini-estudi ens és forçós ressaltar la manca de documents existents sobre el tema; l'embolic de dates, successos i demés. Gran part d'aquesta història està basada en opinions personals, que és un retall de la història del nostre poble, i les generacions posteriors no podran saber mai que ocorregué realment.

EL QUE VA ÉSSER NOTÍCIA A L'ESCALA L'ANY 1.986

Tal com vàrem fer, ara fa un any, anem a recordar alguns dels fets que han estat notícia a L'Escalada al llarg del 1.986.

Són simples referències d'alguns esdeveniments que han tingut lloc a la nostra vila i que hem recollit en el Noticiari Local. No necessàriament són els fets més trascendents ni tampoc els més noticiables, ja que moltes vegades -ja sigui que són sobradament coneguts o únicament es tracta de programacions d'actes o reunions que ja tenen la seva pròpia difusió- no els incloem dins el Noticiari Local. D'altres temes, tampoc cal exposar-los, perquè apareixen a les primeres pàgines de «L'Escalenc» o en d'altres seccions de la revista, tot i que tindrien cabuda perfectament dins el Noticiari que ens ocupa. I, només en casos de notícies d'especial interès ens fem ressò d'aquelles que ja han aparegut a la premsa de les nostres comarques, i que, per tant, reiterariem massa sovint en dades de poca significació. Són aquelles les notícies que recordem tot refrescant la memòria de l'any que hem deixat enrera:

GENER

- S'intensifiquen les obres de regeneració de la platja de Riells, consistent en l'aportació de 60.000 metres cúbics de sorra, cosa que permet guanyar més de 40 metres de platja, engrandiment valorat de manera positiva de cares al turisme.
- S'inicien a la biblioteca municipal «Victor Català» un seguit de conferències informatives -aquest mes i el següent- que tenen com a tema de màxim interès la «Comunitat econòmica europea» i l'aplicació del nou impost I.V.A.
- Teodor Gallego López, nou sargent de la Policia Municipal de L'Escalada, en haver obtingut la millor puntuació en les proves d'aptitud que tingueren lloc el 10-1-86.

FEBRER

- Inici de les Obres de restauració de la Capella del Santíssim, a l'església parroquial.
- Comencen també les obres de sanejament i millora de la xarxa local, projecte que es troba inclòs en el Pla de Sanejament de la Costa Brava, Confederació Hidrogràfica dels Pirineus Orientals i el Ministeri d'Obres Públiques.
- Fort temporal de pluja i fred que afectà, de manera especial, la Punta, Port d'en Perris, Passeig Marítim i la Clota, entre d'altres. (Les fotografies publicades en el seu dia, relatives als danys ocasionats, eren del tot expressives).

MARÇ

- L'Escalada, com la resta de Catalunya, votà NO A L'OTAN en el tan debatut referendun sobre la permanència d'Espanya a l'Otan. D'un total de 2.072 votants, 740 vots foren afirmatius, 1.190 negatius, 128 vots en blanc i 14 vots nuls.
- Problemes de circulació per la Setmana Santa en alguns punts de la vila, degut a les obres.

ABRIL

- Per quart any consecutiu, tingué lloc la celebració comunitària de les Noces d'or i d'argent.
- Acte multitudinari a la plaça Víctor Català. Adhesió de la nostra vila a totes les poblacions de parla catalana per cantar l'himne «Una veu per al món», amb motiu del II Congrés Internacional de la llengua catalana.

MAIG

- El primer de maig, amb motiu de la Festa Alemanya, té lloc un intercanvi cultural i d'amistat, en el Centre cultural municipal Xavier Vilanova del CER L'Escalada, amb la presència del grup alemany de dansa «Steinmauern».
- Presentació de la nova municipal que fou adquirida per un milió quatre-centes mil pessetes.
- L'Agrupació Sardanista «Avi Xaxu» del CER L'Escalada organitza l'onzena edició de l'Aplec de la sardana, enguany dedicat a Joan Lassús.
- Conat d'incendi a l'edifici «Pekín» que, sortosament, no tingué conseqüències greus.
- A finals de mes, els grups de la Catequesi organitzen excursions a Barcelona -visitant el Tibidabo, instal·lacions del F.C. Barcelona, etc.- i al centre d'atraccions «Marineland».

- Una trentena de nens i nenes de L'Escalada reben el sagrament de la confirmació de part del senyor Bisbe de la diòcesi, monsenyor Jaume Camprodon.

JUNY

- En les eleccions generals del 22 de juny, a L'Escalada, i a diferència del resultat global que donà la victòria als socialistes, Convergència i Unió fou la primera força política amb 920 vots, seguida del PSC amb 784, PDP-AP amb 320, etc, etc...
- El 15 de juny té lloc una campanya d'ajut contra el cancer, amb una recaptació de fons 200.843 pessetes.

JULIOL

- El 6 de juliol es produïa un espectacular i greu accident a la cruïlla dels carrers Avi Xaxu i Codolar, entre un ciclomotor i una moto de gran cilindrada, que acabà amb la vida del jove escalenc de 25 anys, en Joan Donjó Pagès, pèrdua molt sentida a la població.
- El 19 de juliol es produeixen a L'Alt Empordà -L'Escalada, però, no se'n veié afectada- greus incendis amb el vent com a principal enemic del foc.
- Canvi de l'empresa suministradora del fluid elèctric. FECSA traspasa, a L'Escalada, els seus drets i instal·lacions a la nova companyia ENHER.
- El 9 de juliol té lloc a la platja de Riells el XXIII Concurs de castells i escultures a la sorra.
- Durant la segona quinzena de juliol, el grup de joves «El Patriarca», que porta a terme una eficaç campanya de lluita contra la droga, visità, un any més, la nostra vila informant sobre el problema.

AGOST

- El 10 d'agost s'inaugura a la platja de les Muscleres d'Empúries el projecte artístic «Per una flama '92», a càrrec del grup 69 (Lluís Roura, Daniel Lleixà, Ramon Pujolboira, Josep Ministrat i Ricard Anson).
- Els dies 14, 15 i 16 d'agost es portava a terme a Montgó la «II Diada de Cala Montgó», amb la cantada d'Havaneres a càrrec del grup «Terra Endins» com a acte central.
- El 23 d'agost tenia lloc a la sala d'actes del Centre Cultural Municipal Xavier Vilanova la catorzena edició del Concert d'estiu que cada any ve organitzant el Centre Esportiu i Recreatiu, enguany dedicat a Pere Solés i Andreu. Actuaren la cobla la Principal de Barcelona i la Coral «Mestre Sirés» de Palafrugell.

SETEMBRE

- El 20 de setembre té lloc a la Casa del Mar una «Donació de sang», amb notòria aflluència d'escalencs. Segons dades facilitades pel delegat de la «Germandat de donadors de sang» a L'Escalada, Sr. Ramon Ministrat, les dades són optimistes, ja que es practicaren 175 extraccions, quan en les dues col·lectes de l'any 1.985 només se n'havien fet 87.
- Malestar entre la gent pescadora per la prohibició de no poder sortir a pescar el divendres a la nit, ja que la normativa vigent preveu dos dies de descans a la setmana: divendres i dissabte. En una reunió del dia 25 es tractà el problema per tal de fer arribar la protesta a la Direcció General de Pesca de la Generalitat de Catalunya.
- El dimecres 17 de setembre culminava una important operació policial amb el descobriment d'una doble xarxa de tràfic d'estupefaents que actuava a la nostra població.

OCTUBRE

- El primer d'octubre va començar a exercir com a metgessa de la Seguretat Social a L'Escalada la senyora Victòria Sala Fita que substitueix l'anterior doctor Joan Mora.
- El 17 d'octubre, amb la designació de Barcelona com a seu oficial dels Jocs Olímpics del '92, un gran nombre d'escalencs -amb la mainada com a protagonista d'excepció- s'atansaren fins a la platja de les Muscleres on s'hi va encendre simbòlicament la torxa olímpica, just al costat del projecte artístic «Per una flama '92».
- Les pluges esdevingudes aquest mes d'octubre deixen un gran nombre de carrers de la nostra vila -especialment els que es troben sense asfaltar- en un estat impracticable.

NOVEMBRE

- Per Tots Sants, els tres cementiris de la nostra vila, que foren molt visitats, presentaven un magnífic aspecte, especialment el Cementiri Vell que enguany no es féu

mereixedor de les crítiques d'anteriors ocasions, sinó tot el contrari.

- El dia 9 de novembre, organitzat per l'Agrupació Sardanista Avi Xaxu del CER L'Escala, tenia lloc l'Aplec de Sant Martí, amb la presència de la cobla Ciutat de Girona, i el Concert a càrrec de la Coral Polifònica de Girona, dins la mateixa església parroquial, després de la missa solemne.
- En el Ple Municipal del 13 de novembre s'aprovà l'adquisició de 400 metres de tela metàl·lica per col·locar a la platja de Riells, per un import de 114.000 pessetes.

DESEMBRE

- L'ESCALENC, amb la col·laboració de l'ajuntament i la parròquia, organitza una nova edició del concurs de pessebres, en les modalitats de «popular» i «artístic».
- Del 27 de desembre al 6 de gener té lloc a la Galeria Mestral la VI Mostra Col·lectiva d'artistes escalencs.
- El 10 de desembre tenia lloc en el Centre Cultural Municipal Xavier Vilanova del CER L'Escala una reunió informativa i pràctica de com marcar els objectes de valor amb el n.º del D.N.I., com a una mesura més de defensa de la propietat, notícia de la qual ens fèiem ressó àmpliament en el Noticiari local del mes d'octubre.

MÉS DE 400 MILIONS DE PRESSUPOST

I passant ja de ple a recollir informació referent al present any 1.987 que acabem d'encetar, direm que a 416 milions de pessetes puja el pressupost municipal aprovat per l'Ajuntament de L'Escala.

Recordem que l'any passat el pressupost municipal ordinari aprovat inicialment era de 285 milions i que amb dues modificacions de crèdit ha acabat en 350 milions.

En aquest pressupost s'hi preveuen diferents obres d'inversió, com ara trenta milions per la urbanització d'alguns carrers i la mateixa quantitat per al millorament de la xarxa d'aigua, tant pel que fa a la captació com a la distribució.

També hi han previstos els set milions del primer termini per la compra del camp de futbol i la urbanització de l'entrada a la població pel costat sud amb la inclusió d'un nou vial.

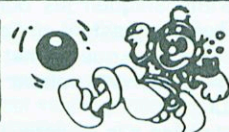
MÉS TELÈFONS PER A L'ESCALA

Durant el darrer trimestre del 1.986 era corrent de veure empleats d'empreses, previs encàrrecs de Telefònica, que es disposaven a instal·lar aparells de telefon a aquells nous abonats que darrerament havien contractat el corresponent telèfon.

Per a tot això, ha estat necessària una ampliació de línies que es ve portant a terme els últims mesos, gràcies a la qual, L'Escala, actualment compta amb més de tres mil, després que Telefònica invertís més de trenta-nou milions de pessetes per a poder efectuar aquests treballs.

ESPORT I LLEURE

Vili-Gran

FUTBOL

Resultats del mes de desembre

BENJAMINS

dia 6	Vilabertran - L'Escala	1-4
dia 13	Navata - L'Escala	0-9
dia 21	L'Escala - Poble Nou	7-0

ALEVINS

dia 6	L'Escala - Bisbalenc	1-2
dia 28	Begur - L'Escala	1-0

INFANTILS

dia 6	La Salle F. - L'Escala	8-1
dia 13	Bellcaire - L'Escala	0-1
dia 20	L'Escala - Camós	1-1

JUVENILS

dia 7	L'Escala - Banyoles	2-3
dia 14	Coma-Cros - L'Escala	2-4
dia 21	L'Escala - Maristes I.	4-1

3.ª REGIONAL

dia 7	L'Escala - Calella	0-3
dia 14	Monells - L'Escala	5-2
dia 21	L'Escala - Palafrugell	6-1

1.ª REGIONAL

dia 8	Sabat - L'Escala	0-0
dia 14	L'Escala - Bisbalenc	0-0
dia 21	Abadessenc - L'Escala	5-1

SARDANES

Tot i que tant el dia de Nadal com el dissabte dia 27, la forta i freda tramuntana no hauria permès el que si podessim celebrar, el dia de Sant Esteve, amb un temps molt acceptable i solellós, tenia lloc la ballada a la Ribera, a càrrec de la cobla FOMENT DE LA SARDANA, en el decurs de la qual, es va fer el sorteig del monumental tortell, com es ja tradicional en la diada. L'audició corresponent al mes de gener, tenim notícia ha de portar-se a terme el diumenge dia 25, al migdia, a la placeta de l'Avi Xaxu, encara que en aquest moment ignorem la cobla que ha de participar-hi. Com ja deiem el mes passat el dia 9 de gener comença el XVIIIè Curset d'Ensenyament.

TENNIS TAULA

LLIGA NACIONAL DE SEGONA DIVISIÓ

El primer equip del CER Anxoves L'Escala ha jugat tres partits a la lliga nacional de segona divisió i els ha guanyat tots tres, amb aquests resultats:

- CER Anxoves L'Escala 5 - F. Cassanenc 0 (Fajardo 2, Palau 2, Sues 1)
- CER Anxoves L'Escala 5 - Zatikatzaiëak (Bilbao) 0 (Fajardo 2, Palau 2)
- Vilanovenc (Lleida) 1 - CER Anxoves L'Escala 5 (Fajardo 2, Palau 2, Sues 1, F. Guanter 1)

En aquest mateix grup s'han produït aquests altres resultats:

- TT Ripollet - I. Lumen - F. Villegas (Calella) 4-5
- Zatikatzaiëak - TM Basauri 5-2
- F. Cassanenc - Zatikatzaiëak 5-2
- I. Lumen - F. Villegas (Calella) - Vilanovenc 5-0
- TT Ripollet - Vilanovenc 5-0
- TM. Basauri - I. Lumen - F. Villegas (Calella) 0-5
- Zatikatzaiëak - I. Lumen - F. Villegas (Calella) 0-5
- I. Lumen - F. Villegas (Calella) - Cassanenc 5-0
- TT Ripollet - F. Cassanenc 5-0

Per tant, els dos equips barcelonins - de Calella i de Ripollet - seran els màxims rivals del conjunt escalenc que, enguany sí que s'ha proposat lograr l'ascens a la primera divisió i, al marge del sabadallenc Ricard Palau -entrenador i jugador- i el campió provincial Joan Carles Fajardo, hem incorporat un jugador de reconeguda categoria tant en el tennis taula català com espanyol, com és en Ramon Junyent, a fi de consolidar les esperances de pujar a primera, i especialment de contribuir a millorar la qualitat i nivell de joc del tennis taula escalenc.

Els dies 17 i 18 del present mes de gener, precisament, es juguen dos partits -un a Calella i l'altre a Ripollet- que seran molt reveladors de les esperances de cadascun dels clubs que optin per apromocionar en la fase final.

PRIMERES

En el campionat provincial de primeres, en el qual el CER Anxoves L'Escala ha guanyat tots els partits amb gran facilitat, ha aconseguit darrerament aquests resultats:

- CER Anxoves L'Escala 5 - TT Olot 0 (Fajardo 2, Palau 2, J.M.ª Guanter 1)

- CER Anxoves L'Escala 5 - FC Bàscara 0 (Sabrià 2, F. Guanter 2, Sues 1)
- TT Palafrugell 1 - CER Anxoves L'Escala 5 (Palau 2, Sues 2, C. Pous 1)

TERCERES

També en aquesta categoria s'han jugat tres partits amb resultats desfavorables, si bé l'equip l'integren jugadors infantils que amb prou feines fa un parell de mesos que han començat, però que entrenant amb en Ricard Palau han anat progressant considerablement:

- CER Anxoves L'Escala 2 - TT Lloret 5 (Surrell 1, C. Guanter 1, Hernandez 0)
- CER Anxoves L'Escala 4 - TT La Bisbal 5 (Surrell 2, Sues 2, Baix 0)
- TT Les Planes 5 - CER Anxoves L'Escala 0 (Caparrós 0, Jové 0, Vila 0)

JUVENILS

Aquí sí que la cosa no ha començat gens bé, ja que a la categoria juvenil tenien força confiança per a obtenir la prova i els resultats dels tres partits jugats no podien ésser més negatius, motivats principalment per la baixa forma d'alguns i la manca d'interès i entrenament d'altres:

- CER Anxoves L'Escala 3 - TT Palafrugell B 5 (J.M.ª Guanter 1, Cortal 1, Hernandez 1)
- TT Olot 5 - CER Anxoves L'Escala 3 (Cortal 0, J.M.ª Guanter 2, Mas 1)
- TT Palafrugell A 5 - CER Anxoves L'Escala 3 (Guanter 1, Mas 1, Cortal 1)

Fèlix Guanter

ESPECTACLES

En el Centre Cultural Municipal XAVIER VILANOVA, on durant tot el mes de desembre -vigílies a la nit i festius a la tarda- ha tingut lloc la tradicional QUINA, amb una notable afluència, s'han celebrat darrerament tres sessions de ball: La primera la nit del dia 25 de desembre, amb participació del conjunt ELS TRUMLAIRES. El dia de Sant Esteve, a la tarda, ball infantil a càrrec del grup PEGADOLÇA i la darrera, la nit del 31 de desembre -primeres hores de l'any 1.987- amenitzada pel conjunt FRINCANDÓ (NÀUTIC). En el mateix local el dijous primer de gener i el diumenge 4 de gener, a les sis de la tarda, els alumnes de l'Escola Municipal de Teatre, varen posar en escena, LA CANÇÓ DE NADAL, versió lliure del Conte de Nadal de Charles Dickens, amb un repartiment de cinquanta joves actors.

CENTRE D'INICIATIVES I TURISME

El C.I.T. L'Escala-Empúries, ha fet arribar els seus associats, datada en 21 de desembre, una comunicació que diu textualment:

«Benvolgut soci: Al igual que cada any quan arriben aquestes dates, ens complau adjuntar-vos un resum de les activitats dudes a terme durant l'any, així com un petit extracte de la situació econòmica actual. Aquest balanç, favorable, com a conseqüència de les aportacions de la Generalitat i el Consistori, ens permet enfocar la propera temporada amb uns projectes més ambiciosos. Ens plau anunciar que tenim el video de L'Escala pràcticament acabat. En Narcís Sans ens el va presentar no fa gaires dies i esperem que ens el lliurará dintre de poc, un cop acabades algunes petites modificacions que li varem suggerir. Un cop a les nostres mans, i una vegada ultimats els pressupostos per a la temporada vinent, convocarem assemblea general, per posar-ho a la vostra consideració. I no ens queda més que aprofitar l'avinentsa per a desitjar-vos unes bones festes nadalenes i un millor any 1.987». En el Resum d'Activitats, donem aquests detalls: «Des de l'1 de gener al 20 de desembre han passat a la recerca de diferents informacions 14.359 persones. Els més nombrosos han estat els francesos, amb 3.822 persones, seguits dels belgues amb 2.978. Els del nostre país ocupen el tercer lloc amb 2.045. A continuació els alemanys i els anglesos amb 1.810 i 1.448, respectivament. Seguim amb 808 suïssos, 743 holandesos, 393 italians, 93 nord-americans, 52 argentins, 44 danesos, 33 suecs, 13 luxemburguesos i 11 austríacs. La resta de tot un mosaic de països, com son egipcis, grecs, txecs,

cubans i d'altres. Si fem una comparació amb l'any 1.985 en que varem registrar 11.627 consultes en tot l'any tenim una diferència a favor com per a sentir-nos optimistes. Com a promoció, s'han distribuït des de l'Oficina uns 40.000 entre les Fires de Milà, Fitur de Madrid, Rodatur de Barcelona, Expovacaciones de Bilbao, B.F.T. de Brussel·les, també a diverses delegacions espanyoles a l'estranger, i per altres mitjans com són Bancs, Hotels, Agències, etc... Les cartes contestades han estat 634, seguint un ordre de nacionalitats més o menys proporcional amb les consultes. També hem fet les gestions oportunes amb el Consistori per la col·locació del rétol L'Escala-Empúries a l'autopista. Confecció video turistic L'Escala-Empúries. Confecció de fulletons: Guia pràctica 50.000 exemplars, Preus Hotels-Càmpings 3.500 i Quatriptics text L'Escala 20.000. Pel que fa Detall Econòmic podem sumir-lo amb les següents dades: (fa referència del 16-11-85 a 30-11-86). El total de ingressos es de Ptes. 3.858.776⁻ i les despeses Ptes. 3.066.425⁻, el que dona una diferència favorable de Ptes. 792.351⁻, les quals sumades al saldo positiu de Ptes. 267.191⁻, resultant, per tant, una disponibilitat actual de Ptes. 1.059.542⁻.

MOVIMENT DEMOGRÀFIC

NAIXEMETS

- 30-11 Eduard Casadevall i Graboleda, fill d'Artur i Esther
- 10-12 Marina Abulí i Galindo, filla de Josep M.^a i Concepció.

MATRIMONIS

- 7-12 Carles Ferrández i Torrent amb Roser Galceran i Gardella.
- 7-12 Josep M.ª Gasull i Perpiñà amb Maria Assumpció Serra i Vilarrodona.
- 8-12 Jordi Nardal i Bermejo amb Dany-Emmy-Júlia Michiels.
- 20-12 Josep-Pere Castillo i Sánchez amb M.ª Empar Adam i Garriga.
- 22-12 Sergi Gomis i Omedes amb Ariadna-Perpètua Watson.
- 27-12 Jesús Ruiz i Cruz amb Joana Rubio i Corbalan.

DEFUNCIONS

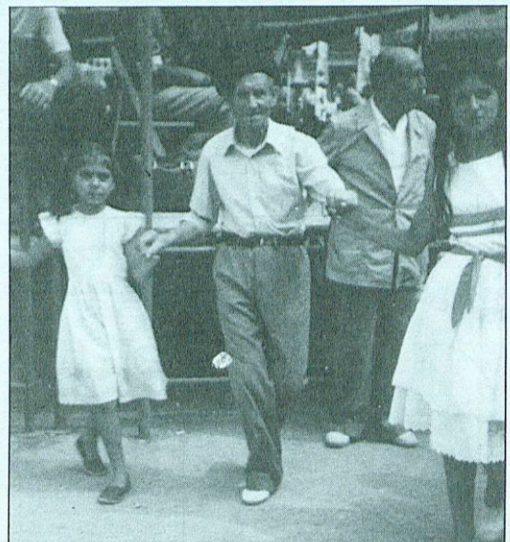
- 3-12 Jacint Bofill i Callo
- 26-12 Josep Casadevall i Sureda
- 29-12 Pierre Delcourt

El dia 21 d'aquest passat mes de desembre, rebia les aigües baptismals a l'Església Parroquial de la nostra vila, la nena M.ª Cristina Parellada i Sastre, nascuda a Santa Cruz de Tenerife, el dia 11 de setembre proppassat. Per aquest motiu -tot disculpant-nos per no haver-ho fet abans- ens permetem felicitar la família pel feliç esdeveniment, de manera especial a la nostra col·laboradora, la Montserrat Sureda, àvia materna de la criatura.

SARDANES

Quan els treballs de L'ESCALENC, eren ja lliurats, ens arriba la notícia del traspàs, a l'edat de 86 anys, d'en Rafael Vilabrú i Sureda, esdevingut el dia 4 d'aquest mes de gener. Reposi en pau aquest popular sardanista, que fins fa relativament poc temps, era encara present a les ballades. La fotografia n'es un evident testimoni.

NO DIGUEU	DIGUEU
Cobrecames	Cobrellit, vànova
Cobro	Cobrament, cobrança
Coça	Puntada de peu (persones) Guitza (animals)
Codejar-se	Fer-se, tractar-se
Codícia / codiciar	Cobejança / cobdícia
codicios	cobejar / cobejos
Cola	Cua (fer cua) extremitat Cola, aiguacuit
Colar-se	Passar al davant
Colègit	Col.legit
Colgaduras	Domassos
Colilla	Punta, burilla, llosca de cigar
Colmado	Adrogueria, tenda queviures
Colmena	Rusc, buc, arnera

ACUDITS

- En el carrer un gorrista s'adreça a un conegut:
«Dispenseu: figureu-vos que haig d'anar a comprar medicines a la farmàcia i ara em dono compte que m'he deixat la cartera a casa meva. No em podrieu deixar 5.000 ptes. que demà mateix us tornaré?». L'altre: «No; però us puc deixa 50 ptes. per agafar el tram o el metro i anar a casa vostra a buscar la cartera».
- Un home va a consultar a una vident per a conèixer el seu venidor. «Algú, molt a la vora vostra, tindrà molt aviat una gran decepció», li diu greument la pitonissa. «Exacte, -confessa ell-, m'he deixat els diners a casa!».

GASTRONOMIA

MUSCLOS A LA CANCALESA

Per a 6 persones

Temps de cocció: 15 minuts, aprox.

Ingredients: 2 kg. 500 grs. de musclos acuradament rentats i rascats.
8 grillons d'all.
2 cebetes.
1 ramellet de julivert, farigola, lloer i estragó.
1 litre de bon vi blanc.
50 grs. de mantega.
Pebre i sal.

Col.locar els musclos dintre d'una cassola esmaltada; empebreu-los. Feu picada amb l'all, la ceba i el julivert i espargiu-la sobre els musclos; tireu-hi el ramellet de farigola, lloer i estragó; buideu-hi el vi blanc. Cobriu i feu coure a flama viva durant 8 minuts, remeneu, ben barrejat. Afegiu-hi la mantega ben trossejada i torneu a posar a flama viva durant 5 minuts. Treieu el ramellet de guarnició i serviu els musclos amb el suc. Suculent!.

CONSELLS DOMÈSTICS

- Si les carrosseries dels vostres refrigeradors, cuines i rentadores es tornen grogues, netegeu-les amb vinagre. Espereu mitja hora. Passeu-hi una esponja d'aigua ensabonada. Esbaldui, eixugueu i feu brillar.
- No us arruïneu comprant desodorants per a foragitar males olors si teniu una xemeneia encesa: tireu sobre les flames un grapat de fulles d'eucaliptus o escorces de taronja o de llimona.

GRANS DE SENY

- Es diu que qui calla atorga; a menys de què aquest silenci signifiqui que ningú escolta. (Grit).
- Un secret és una cosa que hom recomana de no repetir: el que vol dir que s'ha estat incapaç de guardar-lo. (A.O.).

Un temps magnífic permeté una arribada multitudinària dels Reis Mags per mar, i una celebració dels actes tradicionals

(adoració, parlament, repartiment de caramels) en mig d'un ambient infantivol ple de joia, llum i color. (Fotos J.M.ª Cortal)

SASTRERIA

Vilabrú

MARIA BUIXEDA BURGAS

Vímet

C/. Empúries, 19
C/. Calvari, 20
Telèf. (972) 77 01 85
L'ESCALA (Girona)

- Mobles
- Articles Bambú
- Decoració
- Cistelleria
- Regals
- Bosses

QUAN ÉREM INFANTS

ANY 1952

GEOGRAFÍA LOCAL (VII) POBLACIÓ

Segons l'últim cens, L'Escala té una població de **4.082 habitants**. Això significa un 5% de la població de l'Alt Empordà.

Comparant la quantitat d'habitants amb l'extensió del terme municipal, L'Escala té una densitat de població força alta, d'uns **248 h./km²**. Densitat molt per sobre de la mitjana de la comarca, que és de 68 h./km².

Tenint en compte el nombre d'habitants, és la 3.ª població alt-empordanesa, després de Figueres i Roses. També és la tercera més densament poblada, després de Figueres i Vilabertran.

No sempre ha estat tan poblada com ara. Al llarg de la seva curta història -el poble no te gaire més de 300 anys- el nombre d'habitants no ha estat sempre el mateix.

La primera dada que coneixem és la que en diu que **l'any 1.680 comptava amb 80 persones**. A partir d'aquí, la població augmenta considerablement, passant de **360 habitants l'any 1.718 a 1.383 h. el 1.787**. Arriba a la cota més alta **l'any 1.860 amb 2.556 habitants**, quedant estancada fins a l'arribada del turisme, a la dècada dels 60.

Durant aquests 100 anys hi ha una petita tendència a disminuir, especialment a finals del segle XIX amb la desfeta de la vinya (1.870) i les epidèmies de còlera (**2.515 h. l'any 1.900**). Més tard, també foren causa d'aquest estancament, la Guerra Civil (**2.504 h. l'any 1.940**) i el fet que l'única activitat econòmica era la pesca produint una lleugera emigració d'escalencs pels anys 50 (**2.455 h. l'any 1.950**).

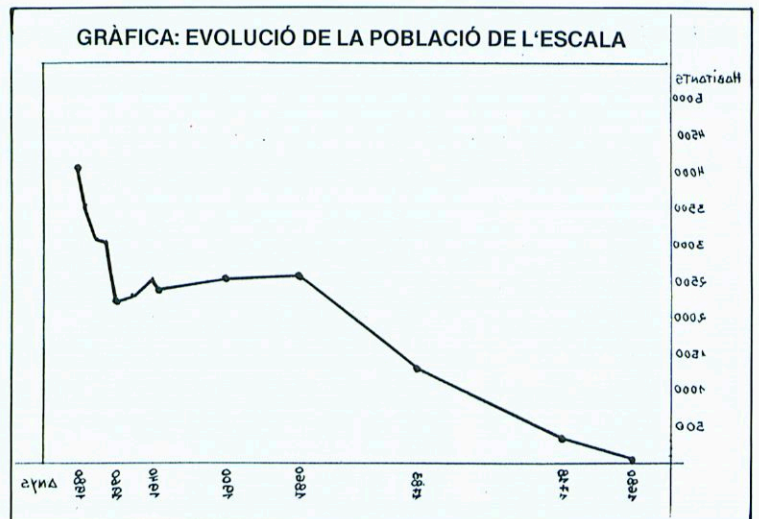
Es a partir dels anys 50, L'Escala comença a rebre la visita de milers de turistes canviant l'activitat econòmica i la fesomia del poble, quan augmenta la població.

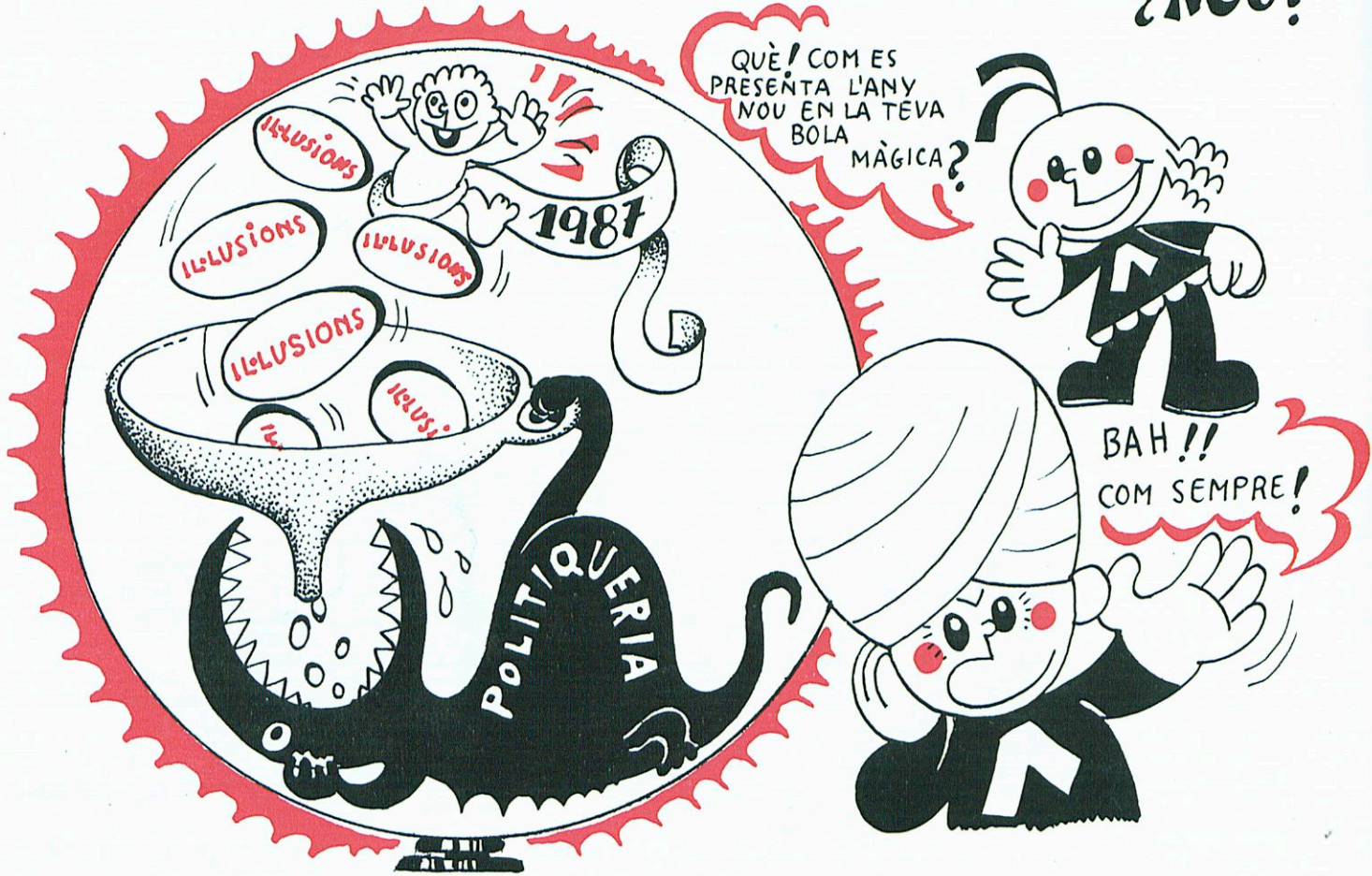
Dels 2.451 habitants en que comptava la vila l'any 1.960 es passa a 3.021 h. l'any 1.965. Aquest augment del 25% en 5 anys,

es degut especialment a l'immigració provinent d'altres regions a la recerca de millors condicions de vida i treball.

L'augment de població es manté i **l'any 1.975 comptava amb un cens de 3.547 habitants**. Aquestes xifres corresponen a la població empadronada a la vila i que hi viuen durant tot l'any, doncs els mesos de més afluència turística, L'Escala sobrepassa la xifra de 60.000 habitants.

GRÀFICA: EVOLUCIÓ DE LA POBLACIÓ DE L'ESCALA

RECULL DE FOTOGRAFIES ANTIGUES DE L'ESCALA COL·LECCIONABLES
De l'arxiu de Montserrat Sureda.

FOTOGRAFIA N° 58

